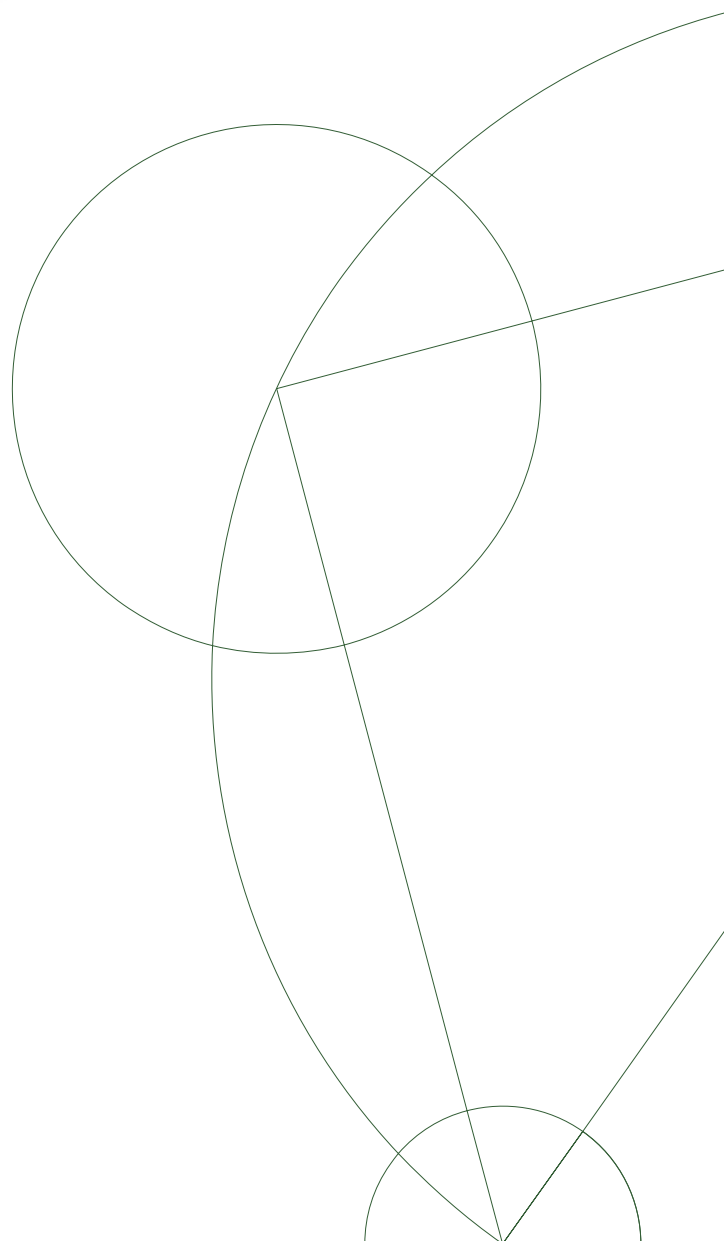

Evaluering af Projekt Grøn Generation

Første delrapport 2014

Indholdsfortegnelse

1. AFTALE OM EVALUERING AF PROJEKT GRØN GENERATION	5
2. INDSAMLING OG DATABEHANDLING	6
2.1. De deltagende kommuner, klynger og forvaltninger	6
3. LÆSEVEJLEDNING	7
4. STATUS PÅ PROJEKT GRØN GENERATION	9
4.1. Anvendelse af begreberne BU og UBU i kommunerne.....	9
4.2. Den årlige UBU-aktivitet.....	11
4.3. Inddragelse af lokale initiativer i science-undervisningen	12
4.4. Projekt Grøn Generations synlighed i kommunerne.....	13
4.5. En model for Grøn Generation.....	14
4.6. Udvikling af en UBU-strategi.....	15
5. RAMMER OG VILKÅR FOR GGKS ARBEJDE.....	17
5.1. Begrundelser for at deltage i Projekt Grøn Generation.....	17
5.2. Koordinatorernes motivation for at deltage.....	18
5.2.1. Koordinatorernes opfattelse af deres rolle	19
5.3. Kommunale strukturer til fremme og koordinering af UBU.....	20
5.3.1. Samarbejde mellem forvaltningerne	20
5.3.2. Opbakning fra kommunen	21
5.3.3. Øvrige rammer og vilkår.....	23
5.4. Hyppighed af kontakten til de øvrige koordinører	26
5.4.1. Fra egen kommune.....	26
5.4.2. Fra egen klynge.....	27
5.4.3. Fra de andre GG-kommuner	27
5.5. Følgegruppe.....	28
5.5.1. Følgegruppens sammensætning og arbejde.....	31
5.5.2. Fordele og udfordringer ved en følgegruppe.....	32
5.5.3. Begrebet co-creation/samskabelse og følgegruppe	34
5.6. Den Nationale Inspirationsgruppe	35
6. KONKLUSION.....	37
6.1. Projektet hidtil	37

6.2. Anbefalinger til projektets videre forløb	39
REFERENCER:	40
BILAG: OVERSIGT OVER KOMMUNERNES EKSISTERENDE OG PLANLAGTE UBU- AKTIVITETER	41

1. Aftale om evaluering af Projekt Grøn Generation

Formålet med evalueringen af Projekt Grøn Generation er at opsamle viden og erfaringer fra de deltagende kommuner i perioden 2014-2016 med fokus på de langsigtede virkninger af kommunernes arbejde med at udarbejde en strategi for Uddannelse for Bæredygtig Udvikling (UBU).

Undersøgelsen vil således fokusere på at:

- A. Uddrage og kortlægge i hvilket omfang det er lykkedes de deltagende kommuner at udvikle og udnytte kommunale strategier, strukturer og initiativer til fremme af UBU
- B. Opsamle og formidle 'good practice'.

Den samlede evaluering har fire fokuspunkter:

1. Koordinatorernes og følgegruppens sammensætning og arbejde
2. Opbygning af kommunale strukturer til fremme og koordinering af UBU
3. Konkrete forandringer i kommunernes arbejde med UBU
4. Bæredygtigheden af ovenstående

Undersøgelsen er af ressourcemæssige årsager begrænset til at kun at inddrage Grøn Generation-koordinatorerne (GGK) fra de medvirkende kommuner og inddrager således ikke de mange andre vigtige aktører i projektet. Den samlede evaluering løber over tre år og afsluttes med en rapport i 2017. Der gennemføres årlige undersøgelser baseret på telefoninterviews med en semistruktureret interviewskabelon. Da projektet er blevet til på baggrund af erfaringer fra Science-kommuneprojektet¹ lægger temaerne sig tæt op heraf².

Skabelonen dækker følgende konkrete temaer, som vil kunne justeres fra år til år for at imødekomme udviklingen i projektet:

- Synlighed af projekt Grøn Generation i kommunen
- Begreber knyttet til Bæredygtig Udvikling (BU) og UBU der anvendes i kommunen
- UBU-aktiviteter i kommunen
- Koordinatorens opfattelse af egen rolle og egne vilkår som GGK
- Kendskabet til den Nationale Inspirationsgruppe (NI)
- Kontakten til de øvrige GGK

¹ Sciencekommuner – uddannelse skaber vækst. Erfaringer og gode råd fra projekt Science-kommuner 2008-11. Lundbeckfonden. Ministeriet for Børn og undervisning. Dansk Naturvidenskabsformidling. Pjece.

² Sølberg, Jan. Sciencekommuner. Evaluering af Science-kommuneprojektet 2008-2009. Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Aarhus Universitet. Rapport.

- Netværk omkring Projekt Grøn Generation
- Følgegruppen
- Forventet tidsforbrug på projektet
- Begrebet co-creation/samskabelse

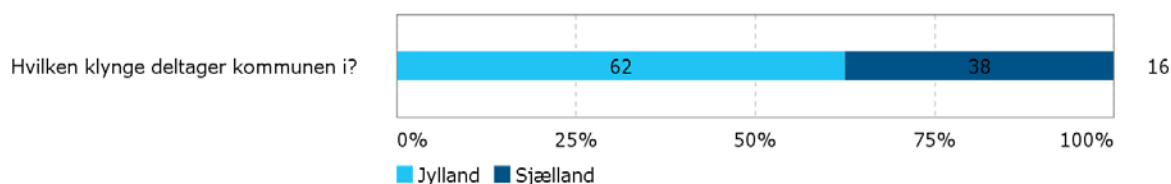
2. Indsamling og databehandling

Undersøgelsen blev foretaget som telefoninterviews i marts 2014 blandt 16 koordinatore i de daværende 8 Grøn Generation-kommuner og bestod af både kvalitative og kvantitative spørgsmål. Data fra telefoninterviewene blev optaget og skrevet ind i et spørgeskema tilpasset til undersøgelsen, hvor essensen fra interviewene blev samlet for at skabe overblik over materialet og for at muliggøre både kvalitativ og kvantitativ sammenligning såvel på tværs af kommunerne som over projektets løbetid. Umiddelbart efter hvert interview blev de noter der var taget gennemgået og data suppleret, så alle relevante spørgsmål blev besvaret så godt som muligt.

Det skal pointeres at antallet af respondenter er for begrænset til at foretage egentlige statistiske analyser af de kvantitative data og den kvantitative del tjener da også udelukkende det formål at få overblik over svarene. De simple kvantitative analyser der foreligger i rapporten, er lavet på baggrund af respondenternes svar på en firepunktsskala (1-4). På skalaen svarede 1 til *lidt* og 4 til *meget*. I analyserne er kategorierne i de fleste tilfælde slået sammen således at kategori 1 og 2 tilsammen kaldes *lidt*, og kategorierne 3 og 4 tilsammen kaldes *meget*. Dette forenkler og forsimples svarene og er gjort for at skabe overblik.

2.1. De deltagende kommuner, klynger og forvaltninger

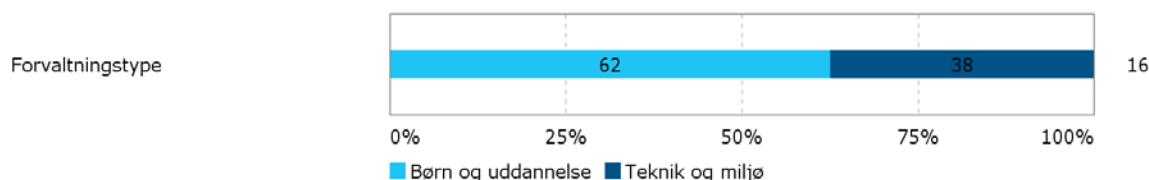
Følgende kommuner deltog i projektet ved tidspunktet for undersøgelsens udarbejdelse: Fredericia, Horsens, Hvidovre, Kolding, Lejre, Næstved, Randers, Sønderborg. Kommunerne er af projektet delt i geografiske klynger. Som det ses af figuren var der ved projektets start flest kommuner fra

Jyllandsklyngen – den var mest etableret ved undersøgelsestidspunktet. Af figuren ses det at 62 % af koordinatorene deltog i Jyllands-klyngen og 38 % deltog i Sjællandsklyngen. Det afspejler nogle af de udfordringer der var ved projektets start med at rekruttere og fastholde især sjællandske kommuner.

I projektet var der lagt op til at de to kommunale GGK skulle komme fra to forskellige forvaltninger med hver deres fokusområde; miljø og teknik samt børn og uddannelse. Da forvaltninger hedder noget forskelligt i kommunerne er de for nemheds skyld i denne rapport kategoriseret i to typer som bliver kaldt: *Børn og Uddannelse* samt *Teknik og Miljø*.

Af nedenstående figur kan det aflæses at 62 % af koordinatorene havde tilknytning til Børn og Uddannelse og 38 % havde tilknytning til Teknik og Miljø.

Besvarelsene i denne rapport repræsenterer altså overvejende koordinatore med tilknytning til Børn og Uddannelse og koordinatore fra Jyllandsklyngen. Sjællandsklyngen var ved projektets start underrepræsenteret.

3. Læsevejledning

Størstedelen af denne rapport er skrevet til læsere med forudgående kendskab til Projekt Grøn Generation. Det primære formål med rapporten er at virke som redskab for projektledelsen ved at informere denne om projektets aktiviteter i kommunerne. Dette med henblik på at give projektledelsen et informeret grundlag at træffe beslutninger på i den fremtidige projektplanlægning. Rapporten vil udover en status på projektet derfor også indeholde et blik på muligheder og udfordringer for projektet i kommunerne i den grad de er italesat af GGKerne. Intentionen med analyserne er at give et overblik over de væsentlige problemstillinger og muligheder, som kom frem i interviewene. På denne baggrund kan man kun i begrænset omfang uddrage solide forklaringsmodeller eller anbefalinger. Dertil er kommunerne for forskellige og dataene ikke underbyggede nok, da der alene er tale om koordinatorenes version af virkeligheden. Alligevel er der adskillige store og små pointer at finde, og disse trækkes frem i konklusionen.

Samtidig skal det understreges at undersøgelsen blev foretaget i opstartsfasen af projektet. Derfor kan man ikke på nuværende tidspunkt bruge rapporten som et udtryk for en vurdering af kommunernes og GGKernes muligheder for at udnytte de nævnte strukturer og potentialer til fremme af UBU i kommunerne. Der skal også tages forbehold for, at der i denne slags undersøgelser sjældent kan trækkes entydige kausale forbindelser mellem projektet og effekten. Her beskrives derfor forskellige indikatorer af udviklingen i kommunerne, som helt eller delvist kan tænkes at være afkast af Projekt Grøn Generation. Det vil dog i praksis være sådan at mange forskellige påvirkninger spiller sammen, så man ikke reelt kan sammenholde årsag og effekt.

Der vil i denne delrapport primært være fokus på de to første af den samlede evalueringens fire punkter: 1. Koordinatorernes og følgegruppens sammensætning og arbejde samt 2. Opbygning af

kommunale strukturer til fremme og koordinering af UBU. For i senere rapporter at kunne sige noget om punkt 3 (Konkrete forandringer i kommunernes arbejde med UBU), er der foretaget en status over hvilke UBU-aktiviteter kommunerne havde ved projektets start. Punkt 4 (Bæredygtigheden af ovenstående) kan først med mening behandles i senere rapporter. Denne rapport kommer således til at fokusere på de tre første af evalueringens fire fokuspunkter.

Denne rapport udgør første af tre delrapporter, som udkommer årligt og kan betragtes som en base-lineundersøgelse. Formålet med denne er at skabe et billede af den enkelte kommunes og den enkelte koordinators vilkår og muligheder for at arbejde med projektet ved dettes begyndelse; dvs. hvilke strategier, strukturer og initiativer til fremme af UBU der fremstod for den enkelte GGK som muligheder i arbejdet med at fremme UBU.

Rapportens afsnit 4 behandler hvor langt kommunerne er kommet i forhold til projektets overordnede mål, og afsnit 5 analyserer koordinatorenes rammer og vilkår for arbejdet med projektet. Afsnit 6 er konklusion og indeholder en opsummering af projektet hidtil samt anbefalinger til projektets videre forløb.

Af hensyn til den enkelte GGK er alle citater anonymiseret.

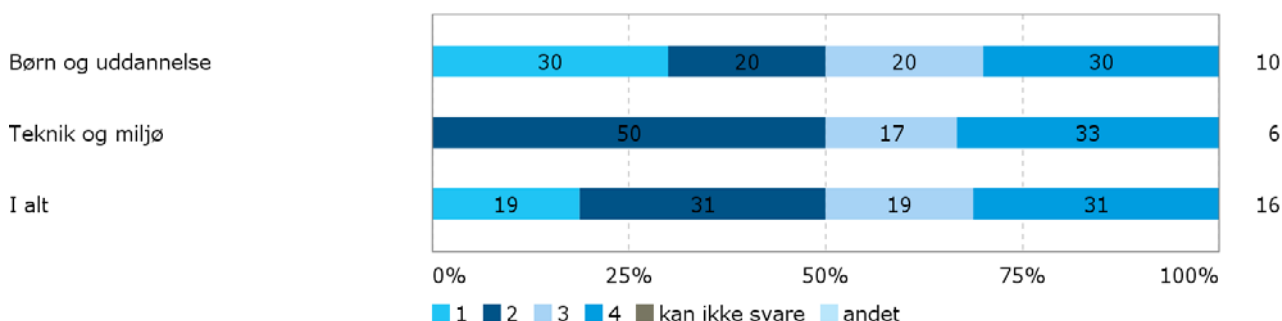
4. Status på Projekt Grøn Generation

Her fremlægges opgørelser over hvordan kommunerne anvendte begreberne BU og UBU, på projektets synlighed i kommunerne, hvor langt kommunerne var i udvikling af en model for Grøn Generation samt hvor langt kommunerne var i arbejdet med at udvikle en UBU-strategi.

4.1. Anvendelse af begreberne BU og UBU i kommunerne

Nedenfor ses en status over brugen af begreberne BU og UBU i kommunerne. I tabellen er svarene opgjort efter om respondenterne kom fra Børn og Uddannelse eller Teknik og Miljø. Nederst i tabellen ses den samlede opgørelse.

Spm.: I hvor høj grad indgår begreberne BU og UBU i dit daglige arbejde? (1 er lidt, 4 er meget):

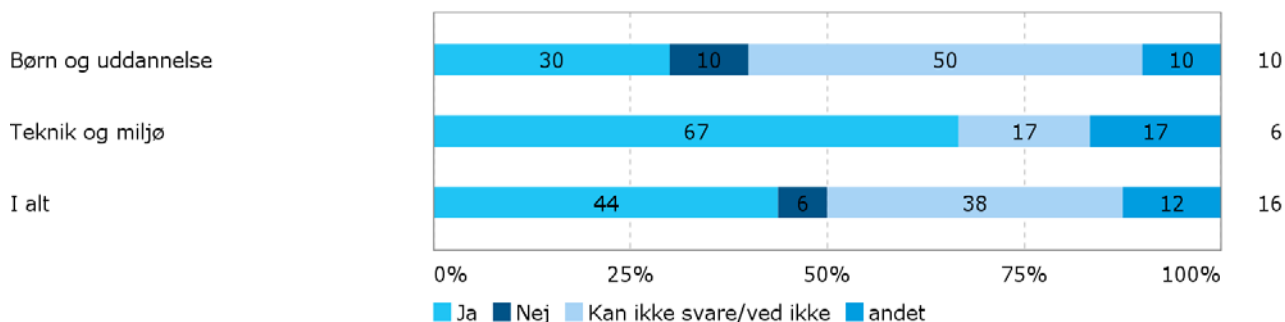
Som det ses af den nederste tabellinje 'I alt' udgør kategorierne 1 og 2 (mindst) 50 % og kategorierne 3 og 4 (mest) udgør ligeledes 50 %.

Ser man på resultaterne i lyset af hvilken forvaltning koordinatorene kommer fra, er der en tendens til at det var de koordinatorene der kom fra Børn og Uddannelse, der mente at begreberne indgik mindst i deres daglige arbejde. Det var 30 % af disse der svarede i kategori 1 mod ingen (0 %) af deres kolleger fra Teknik og Miljø.

For de der svarede i kategorierne 3 og 4 (altså mente at BU og UBU indgik meget i deres daglige arbejde) er fordelingen mellem forvaltninger knap så entydig. Der ses kun en meget svag tendens til at koordinatorene fra Teknik og Miljø i højere grad mente at begreberne indgik i deres daglige arbejde end koordinatorene fra Børn og Uddannelse. Med det foreliggende datamateriale er det dog svært at udlede noget entydigt.

Nedenfor fremlægges svarene på om kommunen havde et grønt regnskab, og om UBU indgik i dette.

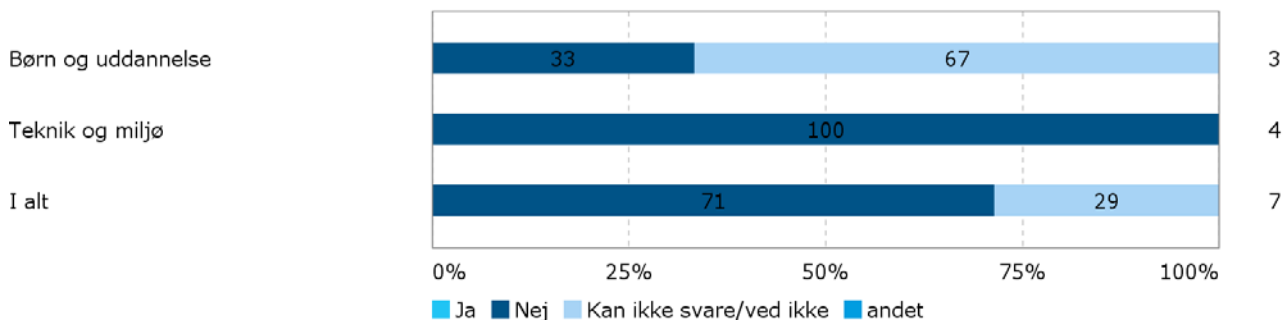
Spm. Har kommunen et grønt regnskab?

Som det ses af tabellinjen 'I alt' kunne 44 % af alle koordinaterne svare ja til at kommunen havde et grønt regnskab. Svarene fordeler sig noget anderledes, hvis man ser på dem fordelt på forvaltning. 67 % af koordinaterne fra Teknik og Miljø kunne svare bekræftende på spørgsmålet mod 30 % af koordinaterne fra Børn og Uddannelse. 10 % af koordinaterne fra Børn og Uddannelse svarede nej mod ingen (0 %) af koordinaterne fra Miljø og Teknik. 50 % af koordinaterne fra Børn og Uddannelse kunne ikke svare.

De der svarede bekræftende på om kommunen havde et grønt regnskab blev spurgt om UBU var nævnt i det grønne regnskab.

Spm.: Er UBU nævnt i kommunens grønne regnskab?

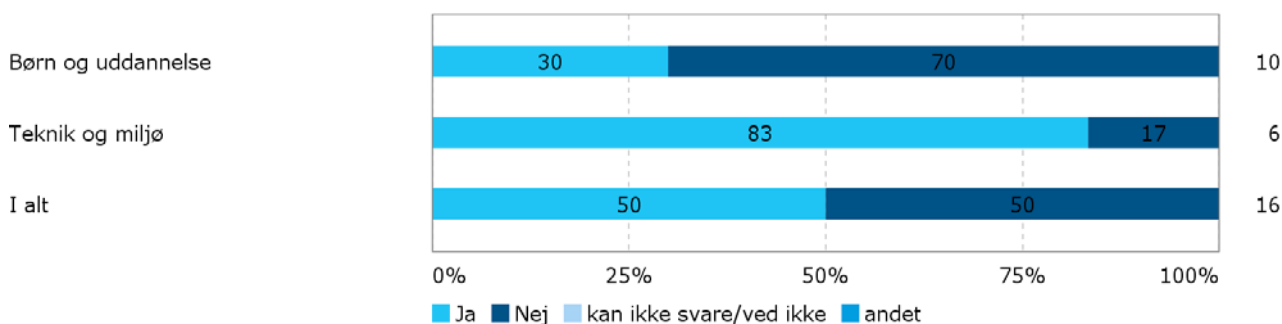

Koordinaterne fra Teknik og Miljø kunne svare helt klart nej (100 %), hvor 67 % af koordinaterne fra børn og uddannelse ikke kunne svare og 33 % mente at UBU ikke var nævnt i kommunens grønne regnskab. Der var ingen der kunne svare ja. Ud af de kommentarer GGK havde til netop dette spørgsmål tyder det på at kommunernes grønne regnskaber er sat op på en måde så UBU ikke har en naturlig plads. Derfor er kommunens grønne regnskab muligvis ikke for nuværende den bedste indikator på om der foregår UBU-relaterede aktiviteter i kommunen.

4.2. Den årlige UBU-aktivitet

Mange kommuner havde i forvejen aktiviteter der kunne relateres til UBU. Nedenfor fremlægges koordinatorenes svar på spørgsmålet:

Spm.: Har kommunen en årlig UBU-aktivitet?

Som det ses af tabellen fordeler svarene sig ligeligt med 50 % til både ja og nej i nederste tabellinje 'I alt'. Det dækker dog over store forskelle i svar afhængig af om koordinatoren kom fra Børn og Uddannelse eller fra Teknik og Miljø. 30 % af koordinatorene fra Børn og Uddannelse svarede ja til at kommunen havde en årlig UBU-aktivitet, hvor 83 % af koordinatorene fra Teknik og Miljø svarede ja til samme spørgsmål. Det kunne tyde på at der foregår nogle aktiviteter i Teknik og Miljø-regi der henregnes under UBU-aktiviteter, som koordinatorene for Børn og Uddannelse enten er uvidende om eller ikke definerer som UBU-aktiviteter. Højere grad af koordinering og/eller sammenkobling mellem forvaltningernes aktiviteter ser derfor ud til at være en god idé og er i høj grad anbefalelsesværdig.

Nedenfor ses en oversigt over de UBU-aktiviteter koordinatorene berettede at kommunerne havde ved projektets start.

Oversigt over UBU-aktiviteter i kommunerne pr. marts 2014 (se i øvrigt bilag):

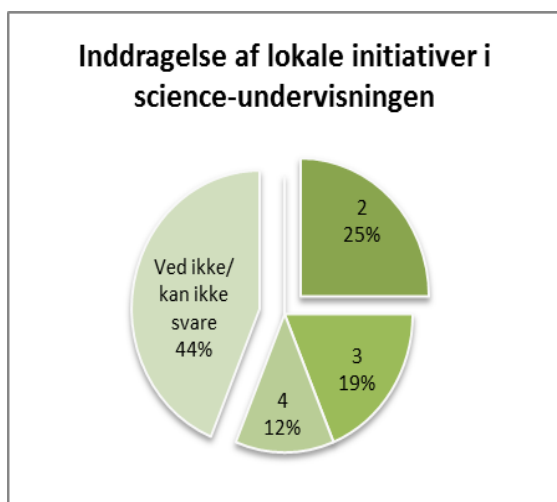
Kommune	Eksisterende UBU-aktivitet	Planlagte fremtidige UBU-aktiviteter
Fredericia	Naturvidenskabsfestival	Naturvidenskabsfestival
Horsens	Rene uger	Rene uger, erhvervsuddannelserne
Hvidovre	Klimakonkurrencen	Sciencetalenthold
Kolding	Klimafestival/bæredygtighedsfestival, grønne institutioner, grønne butikker	Events; fx naturvidenskabsfestival
Lejre	Den økologiske kommune	Den økologiske kommune
Næstved	Klimafestival	Innovationsprojekt
Randers		Tøjbyttedage på gymnasier
Sønderborg	Forskningens døgn	Den blå fisk

4.3. Inddragelse af lokale initiativer i science-undervisningen

Her fremlægges resultater på i hvor høj grad GGK var bevidste om der blev inddraget lokale initiativer i science-undervisningen.

Det kan aflæses af figur 1 at 44 % af alle koordinators ved projektets start ikke kunne svare på om der blev inddraget lokale initiativer i science-undervisningen til fremme af bæredygtig udvikling. 31 % (kategori 3 og 4) svarede at der i høj grad blev inddraget lokale initiativer og 25 % svarede at de lokale initiativer kun blev inddraget lidt.

Figur 1: I hvor høj grad inddrager science-undervisningen lokale initiativer til fremme af bæredygtig fremme udvikling?

Det kan på denne baggrund anbefales at have fokus på i hvilket omfang der i den enkelte kommune bliver inddraget lokale initiativer i science-undervisningen for derefter at overlade det til kommunerne om niveauet er passende.

Nedenfor er enkelte eksempler på hvad koordinatorene svarede på spørgsmålet: *Hvilke typer af initiativer eller erhvervsliv er inddraget?:*

GGK16: Vi har en række besøgslandbrug. Altså i forbindelse med et projekt om økologi i skolen er der blevet kortlagt en hel række besøgssteder som er sat ind på et kort så lærerne nemt kan finde områder der er interessante at besøge.

Der er også et projekt om bæredygtigt lystfiskeri. Vi tænker meget over hvordan vi kan invitere lokalsamfundet ind i skoleverdenen.

GGK15: Fx: Solceller på tagene, affaldsstationen

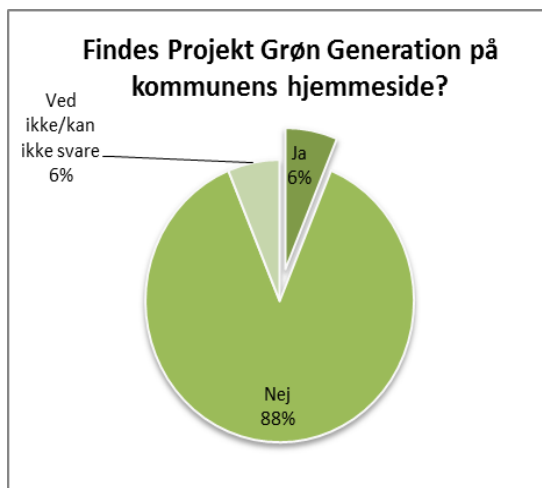
GGK2: Nok for lidt.

Der er samarbejde med virksomheder hvor der er en konkurrence med en udfordring som bliver stillet de ældste børn i skolerne, så det findes - men det kan udbygges meget mere.

4.4. Projekt Grøn Generations synlighed i kommunerne

Som det ses af figur 2 svarede 88 % af koordinatorene at Projekt Grøn Generation på daværende tidspunkt ikke fandtes på kommunens hjemmeside. 6 % svarede at de ikke vidste om det gjorde eller de kunne ikke svare på spørgsmålet, og 6% svarede at det fandtes på hjemmesiden.

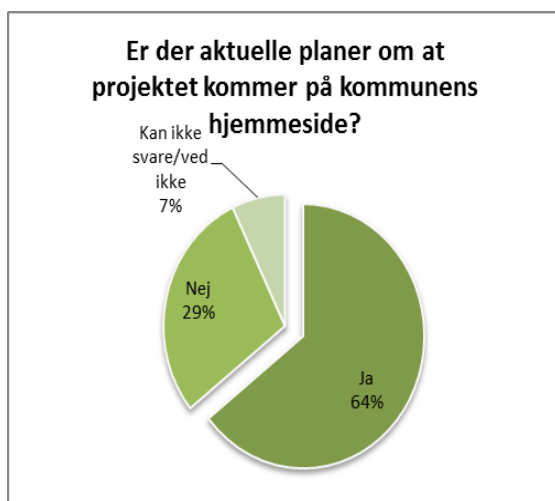
Figur2: Findes Projekt Grøn Generation på kommunens hjemmeside?

En overvejende del af koordinatorene svarede altså at projektet endnu ikke var at finde på kommunens hjemmeside ved projektets start.

Som det ses af figur 3 svarede knap 2/3 (64 %) af koordinatorene til gengæld at der var aktuelle planer om at projektet skulle fremgå af kommunens hjemmeside. 29 % svarede at der ikke var aktuelle planer og 7 % vidste ikke noget om det.

Figur 3: Er der aktuelle planer om at projektet kommer på kommunens hjemmeside?

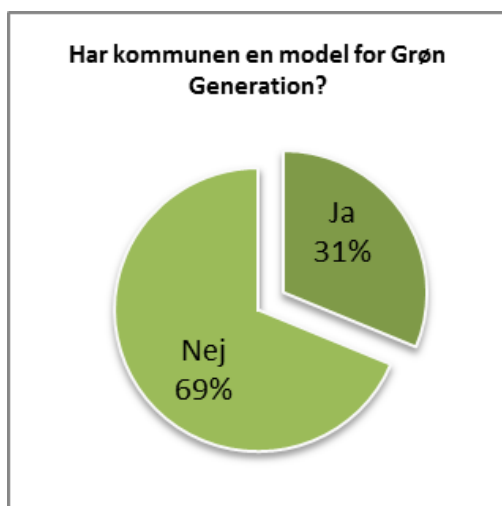

Opsummerende kan det altså siges at det ser ud til at en overvejende del af kommunerne på daværende tidspunkt var i en proces, hvor de var indstillet på at sørge for at projekt Grøn Generation blev synligt på kommunens hjemmeside. Der var dog også enkelte kommuner for hvem denne opgave endnu ikke var på dagsordenen.

4.5. En model for Grøn Generation

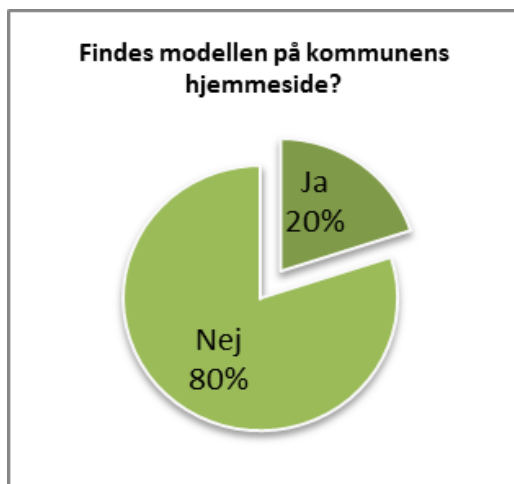
Af figur 4 ses det at 69 % af koordinatorene svarede at kommunen ikke havde en model for Grøn Generation ved starten af projektet. 31 % svarede at de havde, hvilket muligvis afspejler det arbejde der har foregået i kommunerne inden de kom med i projektet og således ikke entydigt er et resultat af at deltage i Projekt Grøn Generation.

Figur 4: Har kommunen en model for Grøn Generation?

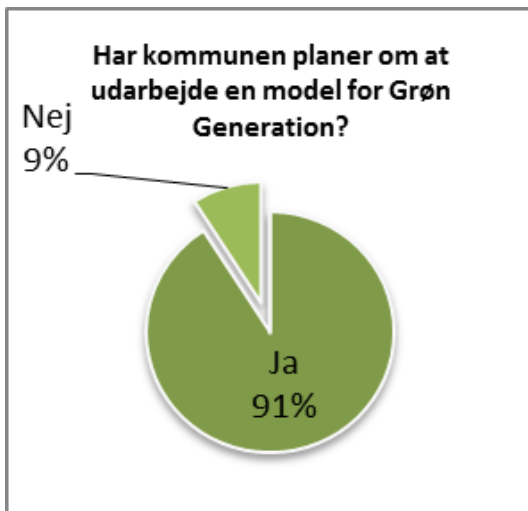
Af figur 5 ses det at 20 % af de koordinatore der havde svaret at kommunen havde en model for Grøn Generation svarede at modellen også fandtes på kommunens hjemmeside. Resten; 80 % svarede at det gjorde den ikke.

Figur 4: Findes modellen på kommunens hjemmeside?

Af figur 6 ses det at af de kommuner der endnu ikke havde en model for Grøn Generation, svarede 91 % af koordinatorene, at der var planer om at udarbejde én. Kun 9 % havde endnu ikke planer om at udarbejde en model.

Figur 6: Har kommunen planer om at udarbejde en model for Grøn Generation?

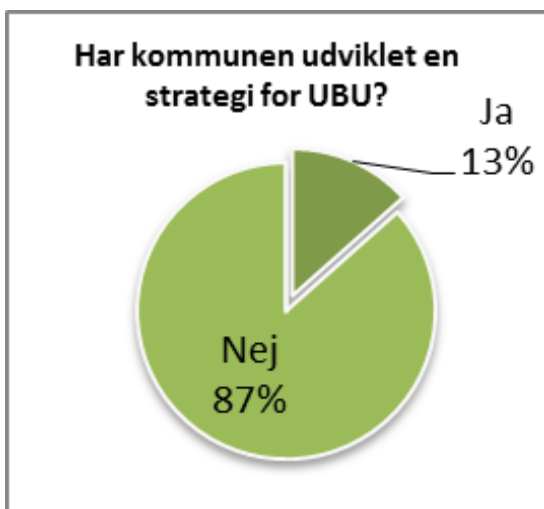

Opsummerende kan det siges at de fleste kommuner var fokuserede på at udarbejde en model for Grøn Generation, hvis de da ikke havde en i forvejen.

4.6. Udvikling af en UBU-strategi

Som det ses af figur 7 havde 13 % af kommunerne ved projektets start udviklet en strategi for UBU ved projektets start. 87 % af GGK svarede at de ikke havde.

Figur 7: Har kommunen udviklet en strategi for UBU?

Af figur 8 ses det at 92 % af koordinatorene svarede at der var planer om at udvikle en UBU-strategi og kun 8 % svarede at der ikke var på daværende tidspunkt.

Figur 8: Har kommunen planer om at udarbejde en strategi?

Det ser altså ud til at der blandt de fleste koordinatore var en forventning om at der ville blive udarbejdet en UBU-strategi på et tidspunkt.

For at få et indtryk af projektets politiske forankring og dermed mulighed for levedygtighed blev der spurgt ind til om UBU-strategien var eller forventedes at blive en del af kommuneplanstrategien. Som det ses af figur 8 kunne 27 % af GGK svare ja til at UBU-strategien indgik som en del af kommuneplanstrategien ved projektets start. 6 % svarede nej, 60 % vidste det ikke eller kunne ikke svare på spørgsmålet og 7 % havde kommentarer til det (andet).

Figur 8: Indgår UBU-strategien som en del af kommuneplanstrategien/agendastrategien?

Kommentarerne handlede mest om at det var for tidligt i processen at kunne sige noget om det.

Opsummerende omkring UBU-strategien, kan det siges at de færreste kommuner havde en UBU-strategi, men at de fleste forventede at få det samt at mange af GGK ikke kunne svare på om strategien var politisk forankret.

5. Rammer og vilkår for GGKs arbejde

Dette afsnit omhandler de rammer og strukturer som koordinatorene oplevede at være underlagt i arbejdet med at nå projektets mål. Det omhandler blandt andet kommunernes begrundelser for at deltage, samarbejde, netværk og tidsforbruget.

5.1. Begrundelser for at deltage i Projekt Grøn Generation

Her gives eksempler på hvilke begrundelser kommunerne ifølge koordinatorene havde for at deltage i projektet.

Mange af GGK svarede at kommunen havde valgt at deltage fordi det passede ind i kommunens profil med at fokusere på bæredygtighed, økologi, grøn by el.lign., og projektet dermed kunne ligge i forlængelse af de indsatser der eksisterede i forvejen.

GGK12: Den væsentligste begrundelse er at vi har haft fokus på at have en bæredygtig udvikling i kommunen i mange år. Det er nok den ene ting. Og den anden ting er at vi har været science-kommune.

GGK7: Vi er en af Science-kommunerne og det har vi rimelig stor succes med. Det kan politikerne godt lide. Gennemsnittet er steget de sidste par år på naturfagsområdet.

GGK1: Kommunen vil gerne profilere sig som en grøn kommune.

GGK8: Kommunen vil gerne give børn og unge nogle kompetencer i den henseende. Vi har også lavet en grøn handleplan - i det hele taget har kommunen meget fokus på natur og science og naturfaglighed - projektet matcher rigtig godt alt det andet vi også laver.

Nogle af GGK svarede at kommunen havde valgt at deltage fordi det ville passe ind i en naturfagsstrategi på uddannelsesområdet.

GGK3: Det gjorde vi fordi vi tænker det passer jo meget fint med nogle af de ting der står i fælles mål om bæredygtighed som børnene skal undervises i, og så passer det godt med det, der er oppe i tiden om miljø og bæredygtighed.

GGK10: Vi har vægtet naturfag højt i mange år og har i samme sammenhæng brugt mange penge på naturfaglige efteruddannelser af vores lærere, men også på vores uformelle læringsmiljø på naturskolen, hvor vi har 8 medarbejdere.

Enkelte af koordinatorene kendte på daværende tidspunkt ikke kommunens begrundelse for at deltage.

Der kan således findes forskellige begrundelser for kommunerne for at deltage i Projekt Grøn Generation. De fleste gjorde det for at styrke kommunens grønne/bæredygtige/økologiske image overordnet set, andre gjorde det for at styrke området i uddannelsesmæssig sammenhæng. Dog er

der det til fælles at kommunerne bevidst ønskede at styrke områderne på et eller andet omfang. Der var således i høj grad tale om en intenderet og målrettet indsats.

5.2. Koordinatorernes motivation for at deltage

Nogle af GGK har haft andre ansættelser inden for kommunen inden de blev ansat i nuværende stilling. Typisk er der tale om at de har været ansat som folkeskolelærere og siden er blevet naturfagskoordinatorer i kommunen. Disse har typisk delt ansættelse således at de både varetager skolelærer-rollen og naturfagskoordinatorrollen.

GGK5: Jeg er i en kombinationsstilling. Jeg er både skolelærer og naturvejleder. Affødt af kommunens ønske om at styrke naturfagsundervisningen i skoleafdelingen.

Der ser ud til at være stor opbakning til projektet blandt koordinatorerne. Nogle deltog efter eget valg og enkelte var blevet udpeget. Stort set alle kunne dog se en form for potentiale i dette projekt. De fleste af koordinatorerne udtrykte eksplicit at de deltog i projektet efter eget valg.

GGK1: Jeg blev spurgt af vores direktør om jeg ville være med. Det ville jeg gerne.

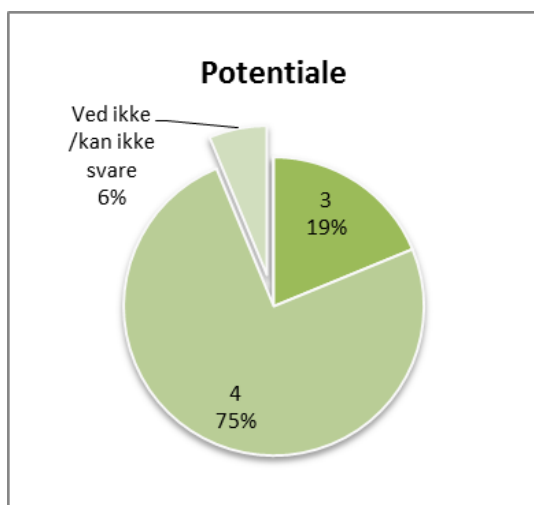
GGK8: Jeg har selv søgt om at komme med i projektet. Jeg læste om det og hørte om det - og syntes det var relevant og spændende i forhold til de andre ting kommunen arbejdede med.

En mindre del var mere eller mindre blevet udpeget til projektet af kommunen.

GGK11: Jeg blev peget på. Den funktion jeg sidder i, er der hvor der er mulighed for at være med i sådan noget. Det ligger i den funktion som vi har i kommunen som skolekonsulent.

Figur 9 viser hvorvidt koordinatorerne så potentiale i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling og kan sige noget om i hvor høj grad koordinatorerne mente at projektet var en god idé.

Figur 9: I hvilken grad ser du potentiale i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling? (1 er lidt og 4 er meget)

Som det ses af figuren svarede 94 % (kategori 3 og 4) af alle koordinatorene at de så et stort potentiale i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling. 6 % kunne ikke svare på spørgsmålet. Dvs. at stort set alle mente at science-undervisning var velegnet til at lære børn og unge om bæredygtig udvikling.

Den kvalitative analyse nuancerede billedet. Der var således flere GGK der mente at det ikke *alene* var science der skulle inddrages til fremme af bæredygtig udvikling:

GGK3: Der er også andre fag der giver mening, fx historie og samfundsfag.

GGK9: Jeg vil sådan set gerne have samme spørgsmål omkring de samfundsrelaterede undervisningsfag. Det vil jeg også give en 4'er - ikke kun science, de der matematiske fag, fysiske fag - global bæredygtig udvikling handler jo om samfundet, det er jo ligesom mennesket, der er i centrum. Så jeg tænker at det i den grad ikke kun må kobles til natur/teknik, fysik/kemi og hvad de ellers har.

Andre anskuede potentialet i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling ud fra en legitimitets-synsvinkel.

GGK16: Hænger meget fint sammen. Giver bæredygtighed legitimitet. At det ikke kun er et projekt for dem der interesserer sig for miljø som sådan, men at det er naturvidenskab generelt.

GGK12: Jeg tror det er en god måde for både grøn generation at gøre den - at hæfte den op på noget "videnskabeligt" og omvendt kan man sige - naturvidenskab kan godt være tung og teoretisk - og hægte den op på noget mere pædagogisk. Så det samspil er rigtig fint.

Koordinatorerne mente altså ved projektets start at der var potentiale i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling men også at det ikke alene var science der skulle løfte den opgave. Science fortolket som den naturvidenskabelige dimension kan være med til at legitimere bæredygtighedsdagsordenen, men det bliver for ensidigt kun at fokusere på den naturvidenskabelige dimension i bæredygtighedsdebatten.

*GGK11: I forhold til den nye folkeskolereform - og snakken om understøttende undervisning - er science et meget oplagt bud på at tale økologi. Man kan i den grad snakke bæredygtig udvikling inden for **rigtig mange** fag. Det er noget man kan lave som **tværgående projekter**. Det er noget man kan lave helt nede i det jordbundne - en skolehave - men samtidig kan man også hæve det op på et mere analytisk niveau. Der er så uendelig mange muligheder i det på klassetrin og på tværs af inde/udeskole. Så derfor tænker jeg det kan bygges ind rigtig mange steder. Derfor har vi også tænkt at tage fat i vores økologi-gruppe.*

5.2.1. Koordinatorernes opfattelse af deres rolle

Koordinatorernes opfattelser af deres rolle samlede sig i primært inden for tre områder: den koordinerende, den inspirerende og den formidlende. Nedenfor ses eksempler på hvordan koordinatorene italesatte deres rolle.

GGK1: [Min rolle er] At samle alle de her aktiviteter som der er i dag og gøre dem mere synlige, så det bliver nemmere for de enkelte institutioner at benytte sig af dem.

GGK12: Jeg tror det handler meget om at lukke døre op internt i organisationen, få beskrevet de projekter som vi finder vigtige og få lukket døre op til noget økonomi også.

GGK15: Jeg er personen der får de forskellige fagområder til at tale sammen. Lærerne har ikke den ekspertise som teknisk forvaltning eller spildevandscenteret har. Og dem der gerne vil

hjælpe skolen har ikke den forståelse af hvad en 1. klasse er eller en 2. klasse er eller en 5. klasse er. Hvad de kan og hvad de skal lære. Så hele den der faglige ekspertise og didaktiske ekspertise der mødes. Det er mit ansvar at få det til at fungere ordentligt. Og så selvfølgelig alt det økonomiske osv. Men den største udfordring det er at få de forskellige verdener til at mødes. Og give et grundlag for en dialog der fungerer.

GGK13: Ved ikke - den er ekstremt vigtig. Hvis ikke jeg gør noget sker der absolut ingenting. Jeg ser min rolle som bindeled mellem de forskellige og som inspirator og igangsætter. Jeg er bange for at jeg er helt og aldeles uundværlig i det. Og det er lidt frygtindgydende faktisk.

5.3. Kommunale strukturer til fremme og koordinering af UBU

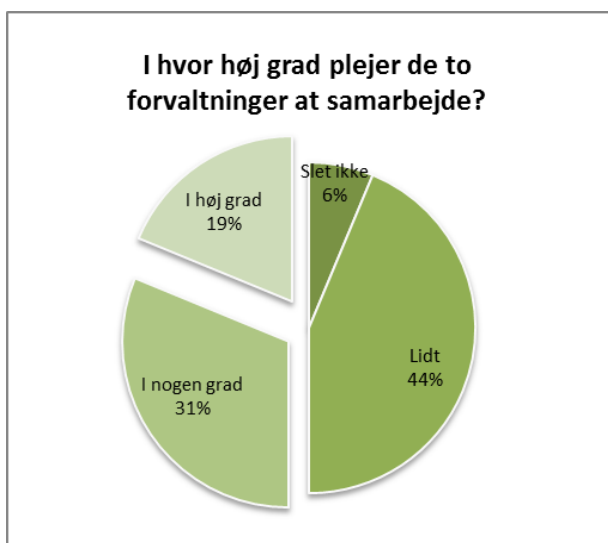
I dette afsnit fokuseres der på samarbejde mellem forvaltningerne og den politiske opbakning til projektet, som den blev oplevet af koordinatorene. Disse to forhold er vigtige i relation til fremme og koordinering af den indsats som det forventes at koordinatorene lægger i projektet.

5.3.1. Samarbejde mellem forvaltningerne

Det ses af figur 10 at 19 % af koordinatorene havde den opfattelse at forvaltningerne i høj grad plejede at samarbejde, 31 % mente at de i nogen grad plejede at samarbejde. 44 % havde den opfattelse at forvaltningerne kun plejede at samarbejde lidt og 6 % mente at der slet ikke var noget samarbejde mellem de to forvaltninger.

Altså havde 50 % af koordinatorene en opfattelse af at forvaltningerne i høj eller i nogen grad samarbejdede mod 50 %, der havde den opfattelse at der fandt lidt eller slet intet samarbejde sted.

Figur 10: I hvor høj grad plejer de to forvaltninger at samarbejde?

Nogle GGK var vant til have et samarbejde på tværs af forvaltningerne, men de fleste udtrykte at der ikke plejede at være et samarbejde. Det uddybes gennem nogle af udtalelserne.

GGK3: Jeg har ikke haft samarbejde med dem tidligere.

GGK13: Primært praktiske ting, men der er jo alligevel nogen projekter der kører, som teknisk forvaltning laver som tilbud til skolerne. Men det er ikke på den måde et samarbejde.

GGK9: Lidt med pil ned af. Vi laver energiledelsesarbejde hvor alle skoler og daginstitutioner osv. skal spare på energien. Og der er skoleområdet med til at formidle nogle ting ud, men det er meget lidt.

Der blev samtidig udtrykt stor forventning omkring det tværfaglige samarbejde i forbindelse med projektet.

GGK8: Miljø- og teknikforvaltningen ser projektet som en mulighed for at få bedre kontakt med skolerne og er meget positive over for projektet.

GGK15: Der er stor silotænkning mellem forvaltningerne. En af de ting vi prøver med det her projekt er at få lavet nogle broer mellem siloerne. Så vi kan få skabt noget synergi.

Enkelte GGK udtrykte at de tidligere havde oplevet en høj grad af samarbejde mellem forvaltningerne.

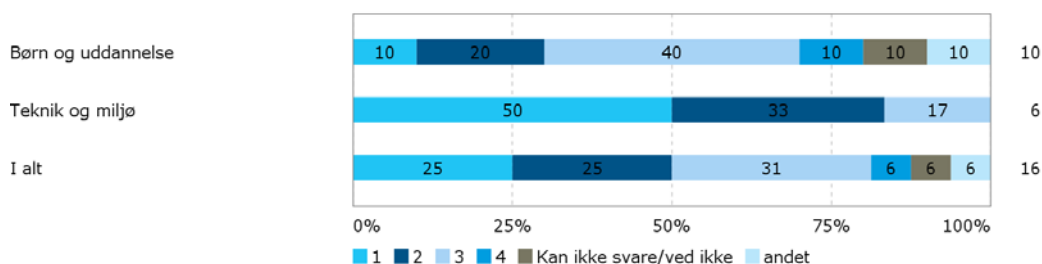
GGK6: Jeg er i høj grad vant til at samarbejde med Teknik- og Miljø-forvaltningen - men ikke med den anden GG-kordinator. Det er fordi jeg også er tilknyttet det her videns-center, hvor jeg har arbejdet tæt sammen med naturvejlederne i kommunen. De er forankret i Teknik og Miljø.

Der fandtes således noget samarbejde sted i forvejen i kommunerne mellem de implicerede forvaltninger. Der er dog meget der tyder på at projektet er kærkomment i den forstand at det kan være med til at bygge bro og skabe formaliserede samarbejder mellem forvaltninger der ikke i forvejen har tradition for at samarbejde.

5.3.2. Opbakning fra kommunen

Med opbakning fra kommunen menes i denne forbindelse både fra forvaltning og fra politisk niveau. Her fokuseres der på koordinatorernes opfattelser af kommunens prioriteringer af midler til udvikling af UBU.

Spm.: I hvor høj grad oplever du at kommunen prioriterer midler til udvikling af UBU (1 er lidt og 4 er meget)?

Af tabellinjen 'I alt' ses det at 50 % svarede i kategorierne 1 og 2 (mindst), og 37 % svarede i kategorierne 3 og 4 (mest). Det dækker over en stor variation hvis man ser på hvilken type forvaltninger koordinatorerne kommer fra.

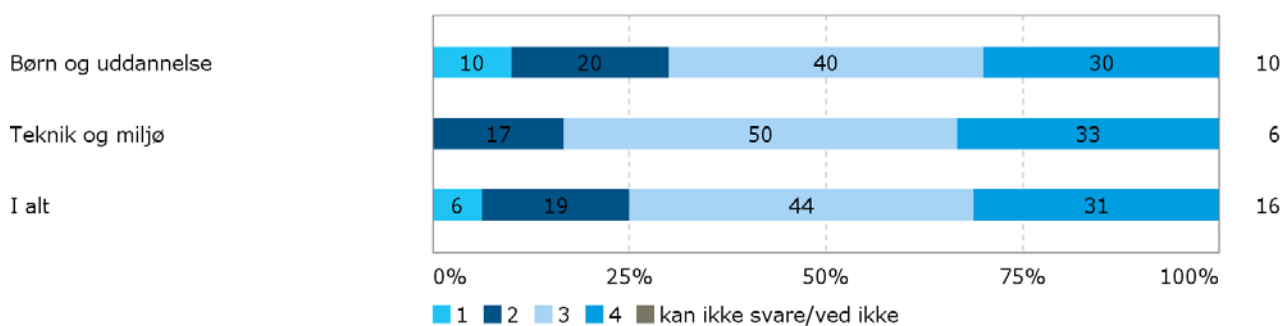
Fra Børn og Uddannelse svarede 30 % i kategori 1 og 2 (mindst), fra Teknik og Miljø svarede 83 % i kategori 1 og 2 (mindst).

Fra Børn og Uddannelse svarede 50 % i kategori 3 og 4 (mest), hvor 17 % svarede i kategori 3 og ingen (0 %) svarede kategori 4 af de koordinatore der kom fra Teknik og Miljø.

Koordinatorerne fra Teknik og miljø-forvaltningen gav således udtryk for at de havde en opfattelse af at der i lille omfang blev prioriteret midler til udvikling af UBU. Det kan være et udtryk for at uddannelsesområdet ikke er deres arbejdsområde og de derfor naturligvis ikke havde stort kendskab til dette.

På spørgsmålet om opbakning fra forvaltningen ser der ud til at være en overvejende tilfredshed. Koordinatorerne oplevede god opbakning fra forvaltningen til at udføre deres hverv som Grøn Generation Koordinator.

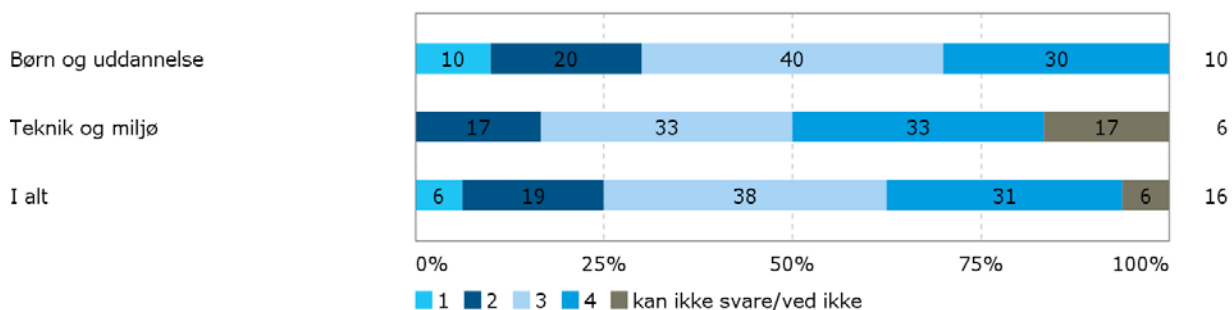
Spm.: I hvilken grad oplever du opbakning fra forvaltningen? (1 er lidt, 4 er meget)

Både koordinatore fra Teknik og Miljø samt Børn og Uddannelse så ud til at opleve stor opbakning fra forvaltningen. I tabellinjen 'I alt' ses det at 75 % alle koordinatore svarede i kategori 3 eller 4 (mest).

Ud fra koordinatorenes svar ser det ud til at den politiske opbakning er god til både projektet og den enkelte koordinator.

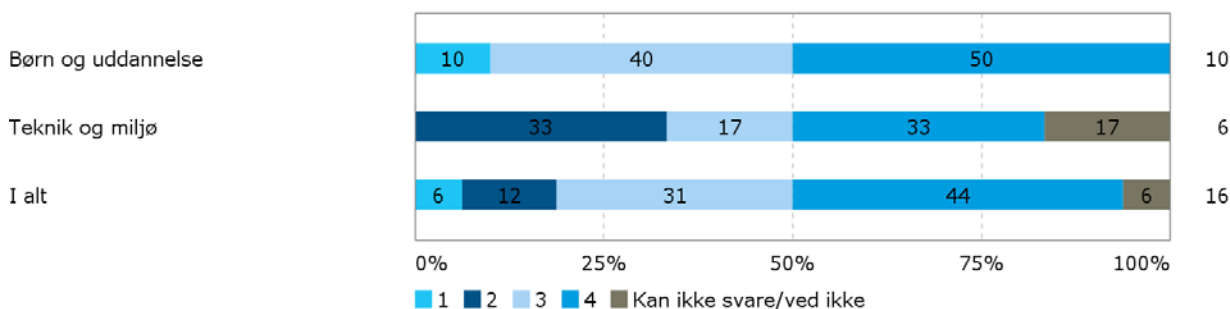
Spm.: I hvor hvilken grad oplever du politisk opbakning? (1 er lidt, 4 er meget)

70 % af koordinatorene fra Børn og Uddannelse svarede i kategori 3 eller 4 (meget), og 66 % af koordinatorene fra Teknik og miljø svarede i samme kategorier.

Spm.: *Hvor vigtig er din relation til forvaltningen?*

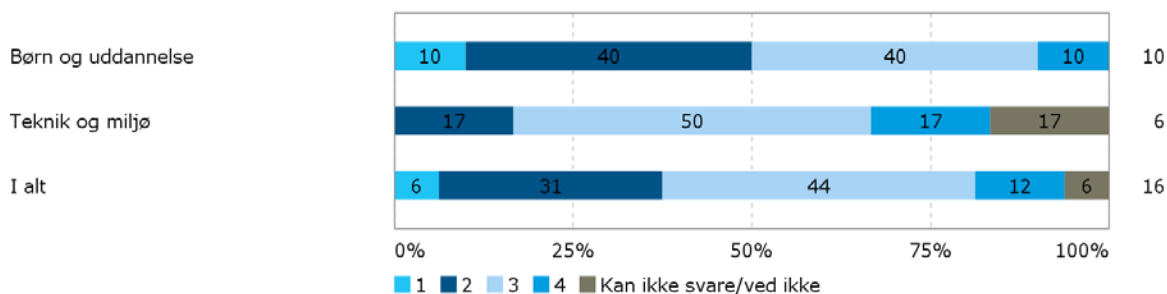
Dette spørgsmål ligger tæt op ad det foregående, og det var også svært for nogle at skelne mellem dem. Der er dog en forskel på opbakning fra forvaltningen og vigtigheden af relationen til denne.

En overvejende del af alle koordinatore (75 %) svarede i kategori 3 og 4, og mente altså at relationen til forvaltningen var vigtig.

For koordinatore fra Børn og Uddannelse var tallet for kategori 3 og 4: 90 %, og for Teknik og Miljø var tallet 50 %. Der var altså en tendens til at flere koordinatore fra Børn og Uddannelse mente at relationen til forvaltningen var vigtig.

Spm.: *Hvor vigtig er din relation til politikerne?*

Relationen til politikerne var for 56 % af alle koordinatore vigtig eller meget vigtig (kategori 3 og 4), og for 37 % ikke vigtig eller lidt vigtig (kategori 1 og 2).

For GGK fra Børn og Uddannelse var relationen vigtig eller meget vigtig for 50 % (kategori 3 og 4), og for 50 % ikke vigtig eller lidt vigtig (kategori 1 og 2). For Teknik og Miljø svarede 2/3 (67 %) at relationen til politikerne var vigtig eller meget vigtig (kategori 3 og 4), og for 17 % var den lidt vigtig (kategori 2). Ingen svarede at den ikke var vigtig (kategori 1). Ved projektets start mente især koordinatore fra Teknik og miljø at relationerne til politikerne var vigtig eller meget vigtig.

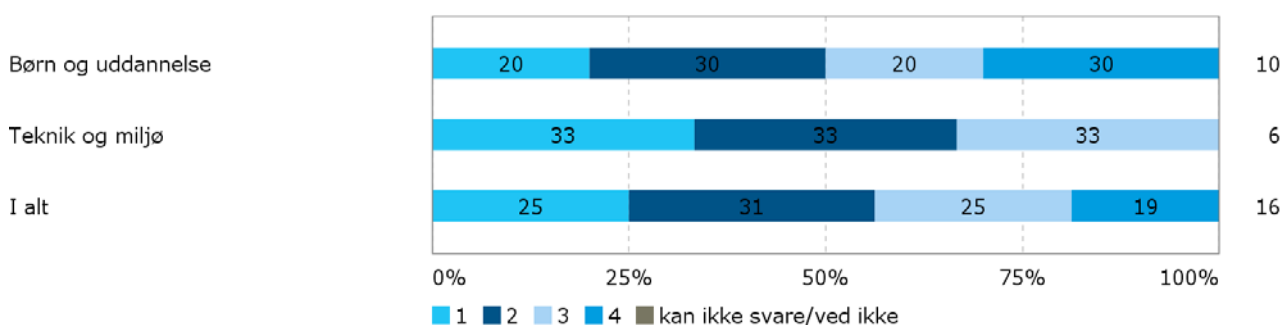
5.3.3. Øvrige rammer og vilkår

Med rammer og vilkår menes i denne sammenhæng forhold som tid og forskellige former for tilrådeværende ressourcer. Disse faktorer er med til at danne strukturer og forhold der i forskellige

grader kan virke befordrende eller hæmmende for den enkelte koordinators arbejde med projekt Grøn Generation. Når det skal vurderes hvorvidt projektet har haft nogen effekt er det derfor vigtigt at kende til de vilkår hvorunder den enkelte koordinator har arbejdet.

Spm.: I hvilken grad oplever du at have den fornødne tid som GGK? (1 er lidt, 4 er meget)

Godt halvdelen (56 %) af de adspurgte GGK oplevede at de ikke havde den fornødne tid (kategori 1 og 2). 44 % af alle koordinatore svarede at de havde (kategori 3 og 4).

Ser man på det ud fra hvilken forvaltning koordinatorene kom fra var der en svag tendens til at det fordelte sig lidt anderledes. For koordinatorene fra Børn og Uddannelse var fordelingen at 50 % svarede i kategori 1 og 2 (mindst), og 50 % svarede i kategori 3 og 4 (mest). 66 % af koordinatorene fra Teknik og Miljø svarede i kategori 1 og 2 (mindst) og 33 % i kategori 3, ingen svarede i kategori 4 (meget).

Det ser således ud til at der var en (svag) tendens til at de fleste koordinatore ved opstart af projektet oplevede at de ikke helt havde tid nok til det. Dog var det mest udtalt for koordinatore fra Teknik og Miljø. Koordinatorernes oplevelse af tidsforbrug bør være et opmærksomhedspunkt for projektet.

Tidsaspektet blev uddybet af nogle af de udtalelser som koordinatorene kom med. Det viste sig at der var meget store forskelle på hvor meget GGK forventede de ville komme til at arbejde med projektet.

GGK3: Meget lidt.

GGK9: Jeg har afsat 300 timer i år.

GGK13: 75 eller 100 timer om året.

For nogle koordinatore var projektet et vigtigt arbejdsområde med stort fokus, for andre udgjorde det nogle ekstra arbejdsopgaver. Projektet havde således forskelligt fokus hos koordinatorene.

GGK14: GG går ind over alt muligt andet jeg laver, som føder ind i det her projekt. Der er alligevel rigtig meget andet som jeg eller nogen af mine medarbejdere laver, som skal være med til at føde ind i det her projekt. [...] Der bliver puttet mange timer i det. Min egen tid er ganske få timer.

GGK2: *Altså i og med at det kun er en brøkdel af det jeg ellers skal beskæftige mig med så vil det jo være begrænset - meget begrænset. Det er jo mest vores naturvejleder som skal trække det konkrete, når tingene skal sættes i gang. Jeg kan være med til at koordinere og komme med input og foreslå nogle ting.*

GGK15: *100 - 200 timer om året; det bliver en del af det vi gør i forvejen. Alt vi laver har det her tema på en eller anden måde.*

Projektet blev prioriteret forskelligt i kommunerne, hvilket afspejlede sig i hvor meget tid der var blevet afsat til det, og hvilket fokus det i øvrigt havde blandt koordinatorenes øvrige opgaver. Det kan dermed konstateres at GGK havde meget forskellige vilkår at arbejde under, hvilket bør have opmærksomhed.

Nedenstående eksempel illustrerer yderpunkterne i måden to koordinatore er kommet med i projektet på, og hvor meget tid der er afsat til det. Det tjener til at illustrere de forskellige udgangspunkter koordinatorene potentielt havde for at yde den optimale indsats. De to yderligheder kan læses i følgende citater, hvor GGK9 selv har valgt at være med og GGK13 ikke har haft noget valg.

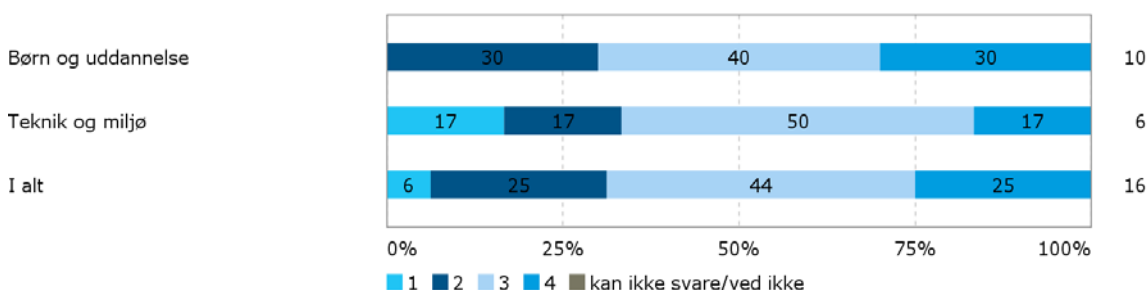
GGK9: *Ea og Hans henvendte sig og spurgte om vi ville deltage. Det ville vi gerne [...] Jeg har afsat 300 timer i år.*

GGK13: *Jeg fik en mail om at jeg skulle være med [...] Der er afsat 75 eller 100 timer om året.*

Der er således forskellige vilkår for GGKs deltagelse i projektet ved starttidspunktet. Det giver selvsagt stor spredning i muligheder for at yde en indsats. Især tildelingen af tid må siges at have indflydelse på den arbejdsindsats der kan forventes at blive lagt for dagen. Samtidig kan man sige at den store andel af koordinatore, der selv har valgt at deltage og som vurderede at have god tid til projektet, kan være med til at gå foran og trække projektet for nogle af de andre som måske har færre ressourcer at gøre godt med. Ikke alle behøver at gøre den samme indsats, men det er vigtigt at forstå de forskellige vilkår og muligheder som de forskellige koordinatore har i projektet.

De tilrådeværende ressourcer (udover tid) så ud til at være rimelig fra alles synsvinkel, og der var ikke den store forskel afhængig af hvilken forvaltning koordinatorene var tilknyttet.

Spm.: I hvilken grad oplever du at have de fornødne ressourcer til rådighed? (1 er lidt, 4 er meget)

I tabellinjen 'I alt' svarede 31 % af koordinatorene i kategori 1 og 2 (mindst) på spørgsmålet om i hvilken grad de oplevede at have de fornødne ressourcer til rådighed, og 69 % af koordinatorene svarede i kategori 3 og 4 – altså at de i høj grad oplevede at have de fornødne ressourcer til

rådighed. Det ser derfor ud til at koordinatorene i rimelig grad følte sig klædt på til opgaven i form af tilrådeværende ressourcer (udover tid).

Gennem interviewene viste det sig at de fleste GGK mente at opbakningen fra de øvrige kolleger var vigtig.

Figur 11: Hvor vigtig er din relation andre kolleger?

Af figur 11 ses det at 60 % af alle koordinatore svarede at relationen til øvrige kolleger var vigtig eller meget vigtig (kategori 3 og 4) i deres arbejde som GGK. Altså at det var vigtigt at opleve opbakning fra kollegerne i deres arbejde med Grøn Generation. 40 % mente at det var af mindre betydning (kategori 1 og 2). De har ikke svaret på om der var gode relationer, kun at relationen til kollegerne var vigtig. Det indikerer at der er potentiale i at se på hvordan opbakningen reelt opleves.

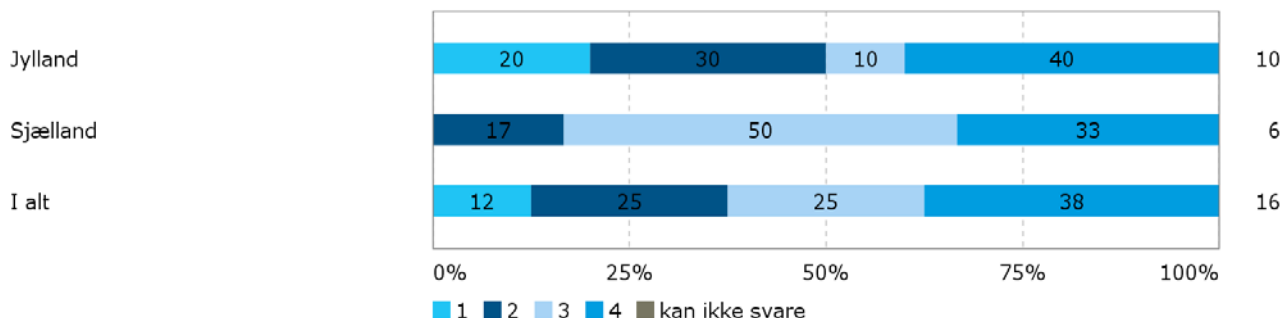
5.4. Hyppighed af kontakten til de øvrige koordinatore

Ved starten af projektet havde koordinatorene mest kontakt med koordinatoren fra samme kommune og i mindre grad med øvrige koordinatore.

5.4.1. Fra egen kommune

Som det ses af nedenstående tabel vurderede koordinatorene deres kontakt med den anden koordinator fra kommunen til at have været rimelig god. 63 % af alle koordinatore svarede i kategori 3 og 4 (mest). Som det ses er der geografiske udsving, da der fra Sjællandsklyngen er blevet svarede 83 % i kategori 3 og 4 (mest), hvilket sandsynligvis indikerer, at de kendte hinanden i forvejen.

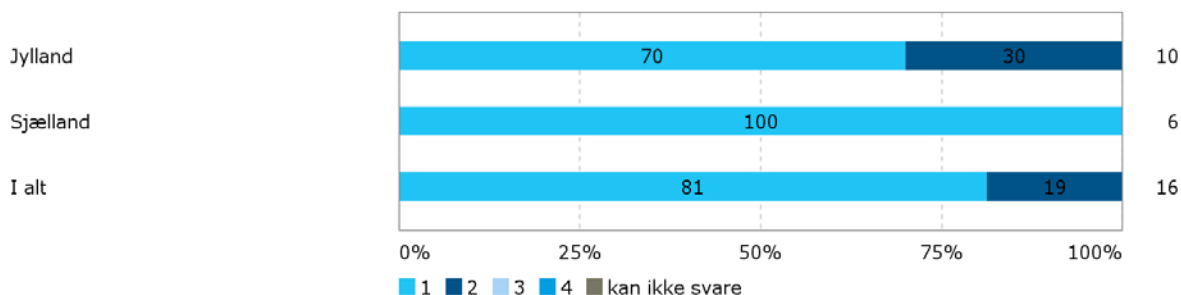
Spm.: Hvor hyppig er din kontakt med GGK fra egen kommune?

5.4.2. Fra egen klynge

Billedet bliver væsentligt anderledes ved spørgsmålet om kendskabet til koordinatorene fra egen klynge, hvilket afspejler at spørgsmålet blev stillet i starten af projektet. Som forventet er der ikke mange der har haft kontakt i nævneværdig grad til koordinatorene fra klyngen.

Spm.: Hvor hyppig er din kontakt med GGK fra egen klynge?

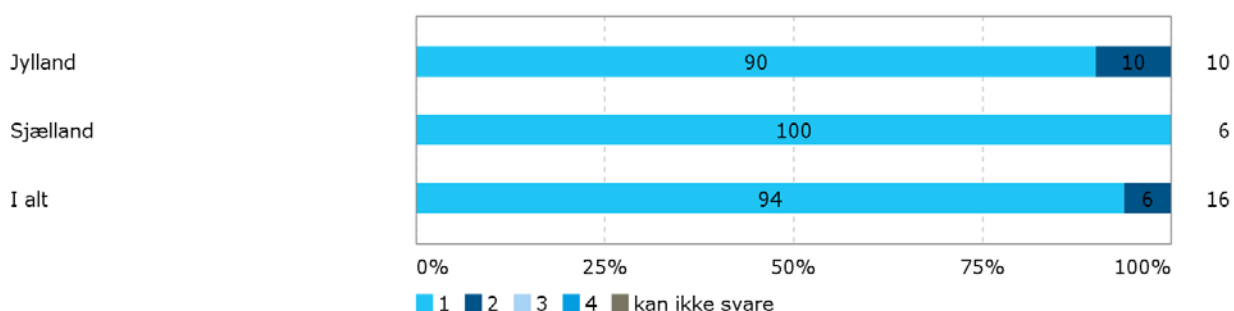

Som det ses af tabellen svarede alle fra Sjællandsklyngen (100 %) i kategori 1 (lidt). I Jyllandsklyngen var der lidt større spredning over kategori 1 og 2 (mindst), hvilket kunne tyde på en begyndende kontakt med de øvrige koordinatorene i denne klynge.

5.4.3. Fra de andre GG-kommuner

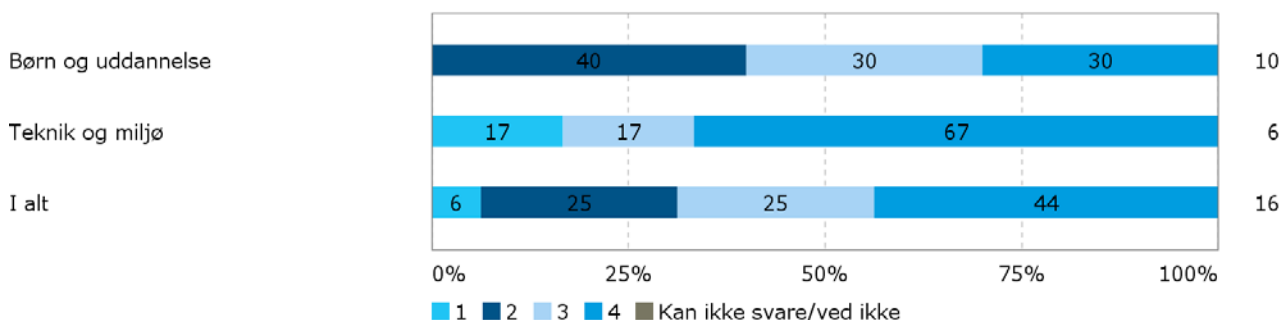
Overordnet set er billedet stort set det samme i forhold til kontakten med resten af koordinatorene fra GG. Da der på daværende tidspunkt ikke havde været afholdt særlig mange fællesmøder, er det indlysende, at der ikke har været mere kontakt.

Spm.: Hvor hyppig er din kontakt til GGK fra øvrige kommuner?

De fleste koordinators vurderede at kontakten til de øvrige GGK var vigtig.

Spm.: Hvor vigtig er din relation til øvrige GGK?

I tabellinjen 'I alt' ses det at godt 2/3 (69 %) af alle koordinators svarede at deres relation til øvrige koordinators var vigtig (kategori 3 og 4). Knap 1/3 (31 %) svarede at den var lidt vigtig (kategori 1 og 2).

40 % af koordinators fra Børn og Uddannelse svarede at den var lidt vigtig (kategori 2), og 60 % svarede at den var vigtig (kategori 3 og 4).

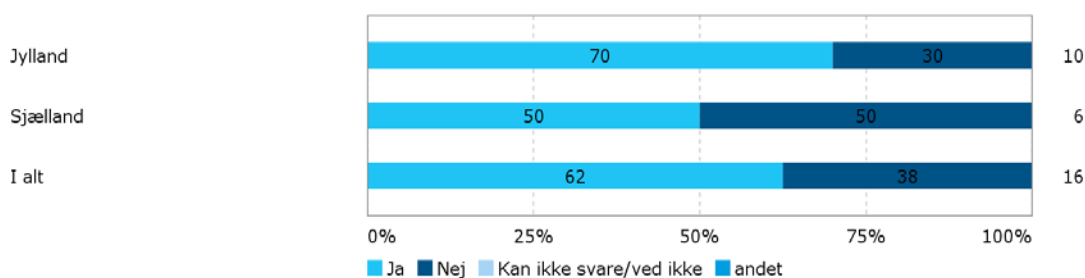
17 % af koordinators fra Teknik og Miljø svarede at den ikke var vigtig (kategori 1) og 84 % at den var vigtig (kategori 3 og 4).

Koordinators fra Teknik og Miljø havde således i højere grad en tendens til at mene at deres relation til de øvrige koordinators var vigtig end koordinators fra Børn og Uddannelse.

5.5. Følgegruppe

En anden vigtig del af projektets netværksdel er den såkaldte følgegruppe. Det skal understreges at der fra projektets side ikke er krav om en følgegruppe eller arten af en eventuel, men at der er tale om en opfordring på baggrund af tidligere erfaringer³. Det ses af nedenstående tabel at 62 % af alle koordinators svarede at der ved projektets start var identificeret en følgegruppe.

Spm.: Er der etableret en følgegruppe?

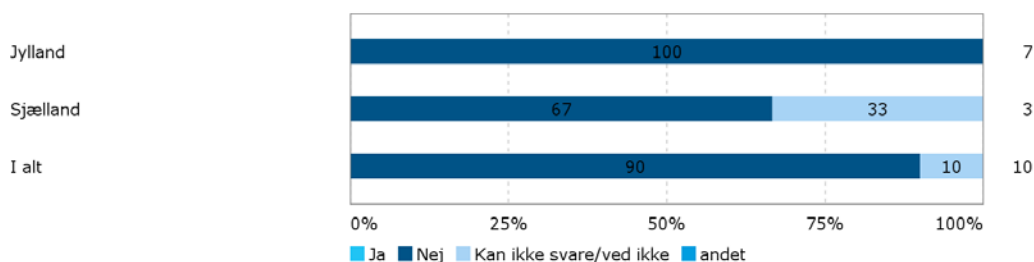

³ Sciencekommuner – uddannelse skaber vækst. Erfaringer og gode råd fra projekt Science-kommuner 2008-11. Lundbeckfonden. Ministeriet for Børn og undervisning. Dansk Naturvidenskabsformidling. Pjece.

For Jyllandsklyngens vedkommende var det 70 % der svarede ja, for Sjællandsklyngen var det 50 %.

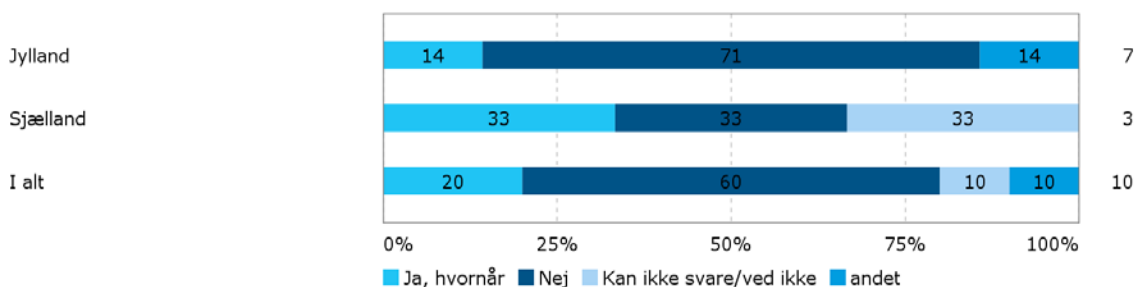
Følgegruppens medlemmer var ved projektets opstart endnu ikke på kommunens hjemmeside.

Spm.: Er følgegruppens medlemmer på kommunens hjemmeside?

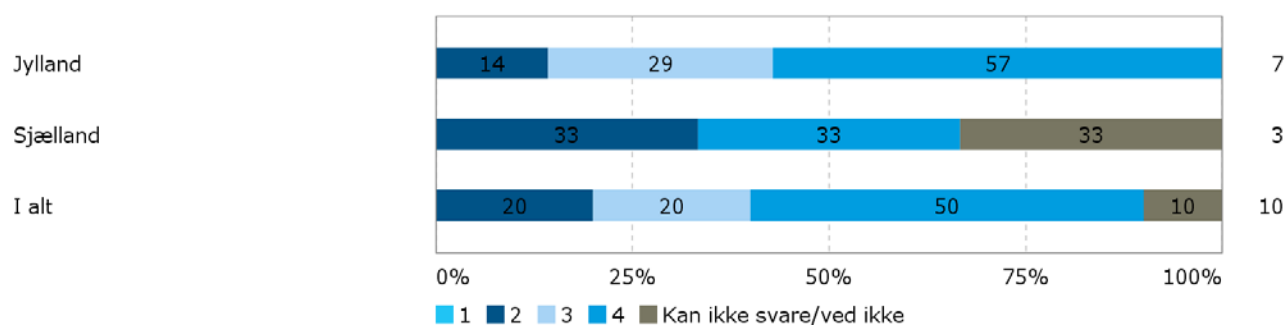
På spørgsmålet om der var afholdt møder med følgegruppen svarede over halvdelen (60 %) af alle koordinatore nej og 20 % ja. 10 % svarede ved ikke og 10 % havde uddybende kommentarer som primært handlede om at det var for tidligt i processen eller at de var ved at planlægge møderne.

Spm.: Er der afholdt møder med følgegruppen?

Nedenstående spørgsmål handlede om hvor vigtig koordinatoren mente at følgegruppen var og altså om den overordnede idé med at have en følgegruppe. Overordnet set vurderede koordinatorene følgegruppen som vigtig for deres arbejde. 70 % svarede i kategori 3 og 4 (mest).

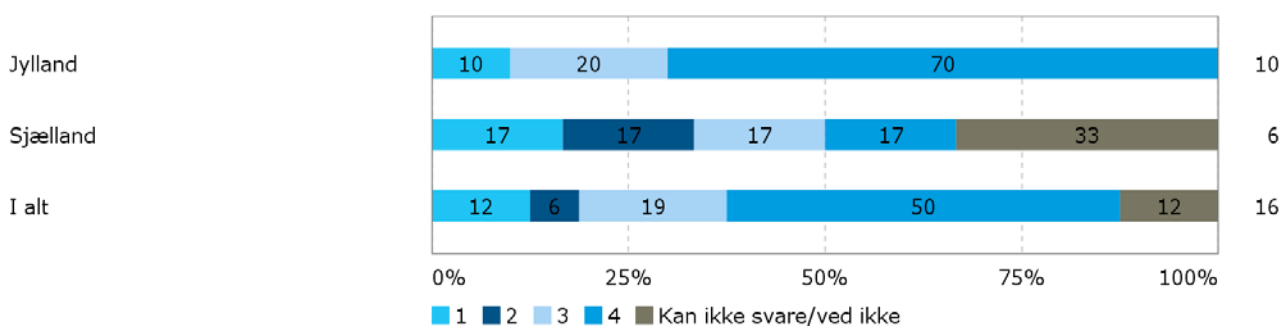
Spm.: Hvor vigtig er følgegruppen GGKs arbejde?

På klyngeniveau ses det at 86 % fra Jyllandsklyngen svarede i kategori 3 og 4 (mest) og 33 % af koordinatorerne fra Sjællandsklyngen svarede i kategori 4 (ingen i kategori 3). 14 % fra Jyllandsklyngen svarede i kategori 2 mod 33 % svar i kategori 2 fra Sjællandsklyngen. Det ser således ud til at der ved projektets start, var en tendens til at Jyllandsklyngen tillagde følgegruppen mere værdi for deres arbejde end Sjællandsklyngen gjorde.

Dernæst blev der spurgt til den enkelte GGKs relation til en følgegruppe. 69 % af alle koordinatorer svarede i kategori 3 og 4 og mente altså at relationen til følgegruppen var vigtig. 18 % af alle koordinatorer svarede i kategori 1 og 2 og mente altså at den ikke var vigtig.

Spm.: Hvor vigtig er din relation til følgegruppen?

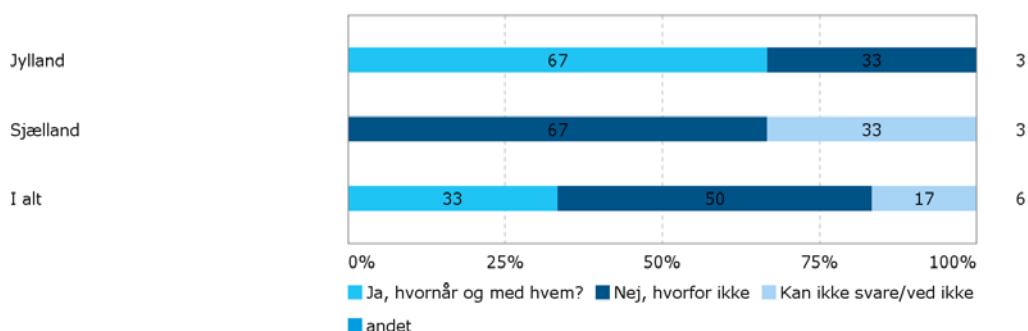

I Jyllandsklyngen mente 90 % at den var vigtig (kategori 3 og 4), og 10 % mente at den var lidt vigtig. I Sjællandsklyngen mente 34 % at relationen var vigtig (kategori 3 og 4) og 34 % at den var lidt vigtig (kategori 1 og 2). 1/3 (33 %) kunne ikke svare på spørgsmålet.

Hvis man sammenligner de to spørgsmål ser det ud til at koordinatorerne har svaret stort set enslydende på idéen om at en følgegruppe er god og på om deres egen relation til følgegruppen var vigtig. Enten er spørgsmålene for ens formuleret eller også er projektet i så tidlig en fase at det ikke på nuværende tidspunkt er til at skelne, primært fordi de færreste koordinatorer har haft erfaring med en følgegruppe.

De koordinatorer der havde svaret at de ikke havde en følgegruppe endnu, blev spurgt om der var aktuelle planer om at etablere en. Overordnet set svarede 50 % af alle koordinatorer at der ikke var aktuelle planer om at etablere en følgegruppe, og 33 % svarede at der var planer om at etablere en.

Spm.: Er der aktuelle planer om at etablere en følgegruppe?

De lokale forskelle var udtalte. 2/3 (67 %) af koordinatorene fra Jyllandsklyngen svarede ja og 1/3 (33 %) nej, hvorimod 2/3 (67 %) af koordinatorene fra Sjællandsklyngen svarede nej og 1/3 (33 %) svarede ved ikke eller kunne ikke svare på spørgsmålet. Med andre ord, så var der ikke ved projektets start umiddelbare planer om at etablere en følgegruppe for de kommuner i Sjællandsklyngen, der ikke havde en i forvejen, hvorimod en stor del af Jyllandsklyngens kommuner havde planer.

5.5.1. Følgegruppens sammensætning og arbejde

På spørgsmålet om hvem der deltog i følgegruppen er her udvalgt nogle repræsentative svar, der illustrerer hvor langt de fleste kommuner var med etablering af en følgegruppe ved starten af projektet.

Sammensætningen ligger for de flestes tilfælde ikke helt fast endnu, men udtalelserne vidner om, at koordinatorene var godt i gang med overvejelserne over hvad de ønskede at bruge følgegruppen til. Kommunerne valgte også at kalde gruppen noget forskelligt, hvilket ligeledes er med til at signalere hvad gruppens hovedformål kunne forventes at blive.

*GGK15: Vi viderefører den gruppe vi havde i **Science-kommune**-projektet: Skoleledere, direktører fra hospitalet, direktører fra lokale virksomheder, lokale politikere fra undervisningsudvalget m.m.*

*GGK8: Vi har sat navne på og vi vil kontakte dem efter næste koordinator-møde. Så vil vi indkalde til møde og præsentere dem for projektet og at vi havde tænkt os at der skulle være en **følgegruppe** og at vi kunne tænke os at disse personer indgik i gruppen.*

Det er folk der har meget at gøre med de forskellige målgrupper i forvejen. Fx er der en fælles bestyrelse for naturskolerne - og en af dem repræsenterer førskoleområdet. Og det er den person vi gerne vil have med i følgegruppen. Og sådan er det hele vejen igennem.

*GGK5: **Styregruppe** som prøver på at finde ud af: Hvad er det egentlig vi kan tilbyde i kommunen, hvem vil være med, hvordan får vi den implementeret, hvad er handleplanen for implementeringen af denne her strategi? Så der bliver helt sikkert nedsat en styregruppe til at tage sig af det.*

Der skal være en repræsentant fra børn og unge og en fra natur og miljø, en fra vores byudviklingsprojekt, gerne en skoleleder og gerne en mulig politiker, og jeg formoder også en fra vores energiselskab i byen som kunne være en vigtig medspiller der. Ejendomscenteret er det jo nok.

GGK2: Det er mennesker fra vores ejendomscenter og en kollega fra natur og miljø, og så er det på skoleområdet en leder og så er der de her pædagogiske naturfagsuddannede mennesker. I sådan områdeopdelt, så er der en fra hvert område med.

*Vi har aftalt at vi har en **fast kerne** og så er der nogen der kommer på **ad hoc**, afhængig af projekterne.*

Nogle af udtalelserne vidnede om hvilke typer af udfordringer der kan være forbundet med at sammensætte sådan en gruppe.

GGK4: Er ikke helt samlet endnu. Nogen siger, nej vi har ikke behov for at være med og nogen siger vi vil gerne mødes, men vi kan ikke før kl. det og det. Så vi har ikke haft det første møde endnu. Vi har haft et indledende møde med teknik og miljøafdelingen men så fandt vi ud af at der skulle nogle flere med - plus de andre fra følgegruppen. Så vi skal have møde i næste uge.

Nogle koordinatorene havde brug for at forberede mere inden de valgte deltagere til deres følgegruppe.

GGK13: Planen er at vi skal mødes med gruppen efter sommerferien. Vi vil godt have stykket noget sammen først, vi kan præsentere for dem. Vi vil godt have et oplæg til dem om hvad vi tænker, hvad det peger hen imod så vi ikke bare mødes og kigger på hinanden og så stikker det i alle retninger. Vi vil bruge foråret til at stykke en eller anden præsentation sammen og få snakket os ind på, hvad er det vi kunne forestille os det kunne være smart at gå i gang med.

Én koordinator svarede at de havde afholdt et opstartsmøde med følgegruppen, en anden koordinator svarede at de havde planlagt et møde.

GGK15s erfaringer med følgegruppen fra Science-kommune-projektet var:

GGK15: Jeg har et sted at lande den viden jeg har. Men også et sted at sprede gode nyheder Der er et sted at sprede gode nyheder og gode historier. Men derudover er de også allesammen nogen der kan sige: Det gør vi! - og nu går jeg hjem til mine gymnasielærere og siger at de skal hjælpe dig med det her. Eller de kan sige - det her er en god idé - vi giver nogle medarbejdere fri til at kunne deltage i det her.

5.5.2. Fordele og udfordringer ved en følgegruppe

Mange koordinators havde meninger om hvad det bedste ved følgegruppen kunne være.

GGK2: Det er at vi kan samarbejde om tingene og få aftalt at det der det vil vi gerne være med til og på hvilken måde kan vi så bidrage - de enkelte afdelinger. Det er helt afgørende at vi har den følgegruppe.

GGK4: At den er sammensat ud fra de institutionslag, hvor det her udfoldes.

GGK6: Det er at vi får involveret nogen der tænker anderledes end vi gør, at følgegruppen kan bruges kvalificerende, men det er også en agent ud i virkeligheden. Den kvalificerer og kobler. De kommer jo til at tale om den, der hvor de er også.

GGK7: Idéen - det vi håber på - er at vi har nogen der kan følge op og følger. Give gode idéer og tage fra; nogen af de ting der skal gøres.

GGK8: De har fingrene i substansen og ved hvad der rør sig.

GGK12: Vi har snakket meget om at følgegruppen skal bruges som ambassadører, selvfølgelig for at komme ud over rampen af projektet. Men det er vigtigt at vi tager hånd om det som ansvarlige projektledere. Det bedste vil være at vi har nogen kontakter de rigtige steder som kan hjælpe projektet i gang på alle måder.

GGK13: Det vi håber på er at få nogle flere kanaler ud så vi ikke skal stå alene. At have nogle talerør, og få nogle gode idéer til hvordan vi kan gribe tingene an.

GGK15: Vi bruger meget tid på at det er nogle gode møder. De repræsenterer jo alle de organisationer, der er med og hvis de ikke synes de historier der kommer passer ind i deres tanker, så bliver de jo ikke inspirerede. De er vigtige for at forankre ting. Så de ikke ligger på mit bord.

Koordinatorerne havde også nogle bud på og overvejelser over hvad der kunne forbedre et samarbejde med følgegruppen.

GGK2: Vi skal holde nogle jævnlige møder i hvert fald så vi kan få noget fælles fodslag. Nu har politikerne så tiltrådt vores deltagelse. Og så skal vi have et rigtigt start-møde.

GGK8: At vi bruger en dialogbaseret fremgangsmåde - at vi ikke trækker tingene ned over hovedet på dem og de er en del af processen.

GGK15: At de ikke skal sørge for deres egen virksomhed, de dage hvor der er møder.

Nogle af koordinatorene forudså nogle udfordringer med følgegruppen. Overvejelserne grupperede sig i to: tid og ejerskab/interesser:

Tid:

GGK2: Det er at finde den fornødne tid - den mulighed for at indkalde følgegruppen. Det er nu en gang svært at indkalde mange mennesker på en gang.

GGK4: Kalendere.

GGK5: Kun et spørgsmål om koordinering af kalendere.

GGK11: At samle dem og få dem fokuseret omkring opgaven. At kunne få hevet dem ind, for det er tit sådan nogen eksterne.

GGK13: Det er en udfordring at få fat i dem indtil videre.

Ejerskab/interesser:

GGK3: Det kommer an på hvordan man nedsætter den. Der kan jo være mange forskellige interesser om hvad skolerne fx skal gøre og kan og vil og alle de der ting. Andre kan have en masse krav til hvad nogle andre skal foretage sig. Og samtidig kan en følgegruppe bare være en inspiration men det kan også nemt opfattes af skolerne som at nå nu sidder der nogen der som ikke skal udføre arbejdet men de har mange gode idéer som vi andre skal udføre oveni en travl hverdag.

GGK6: Hvis ikke det giver mening for dem. Hvis ikke de konkret føler at de har en funktion.

GGK8: Positive udfordringer: at vi har fokus det rigtige sted. Og at vi får tingene til at spille sammen. Fx når vi laver et eller andet omkring madspild, at så fx miljø- og teknik at de samtidig også publicerer noget omkring at det er vigtigt at man ikke har madspild. Og det kunne de gøre via kommunens hjemmeside eller de kan gøre det med små foldere. Så sådan at tingene hænger sammen. At når børnene fortæller derhjemme om, at nu arbejder vi med det og det, så kan forældrene samtidig se det med en lille annonce en avis eller på et eller andet site. Og det har vi allerede snakket med miljø- og teknik om. Og det er de også helt med på - at tingene skal hænge sammen på den måde.

GGK14: At de skal have et ejerskab. Vi får jo helt sikkert lavet en følgegruppe med nogen som mere eller mindre perifert arbejder med det her og de skal jo gerne synes at det er relevant. Og det synes jeg altid er en udfordring med den slags følgegrupper.

Begge dele:

GGK1: Om de har engagement og tid til at være det.

GGK12: Der kan måske være en enkelt udfordring. Vi har ikke har holdt os nødvendigvis til at følgegruppen skal bestå af mennesker som bor i kommunen eller tæt ved i og med at vi også gerne vil have en med fra DPU fx, så går vi lidt udover kommunegrænsen og det kan være en udfordring at få de mennesker med vi gerne vil have med.

Det handler både om at finde tidspunkter at mødes og det kan også handle lidt om at folk udefra måske kan synes, at hvad skal vi sidde i en lokal følgegruppe for? Så det er vigtigt for os at vi får et klart budskab når vi henvender os. At vi har gjort nogle tanker når vi inviterer nogen med. Altså hvorfor de er inviteret med, og så må de tage stilling til om de vil være med eller ej.

GGK15: Det er svært at finde tidspunkter hvor vi kan mødes - det skal planlægges et halvt år i forvejen. Man skal tage dem seriøst. Man skal ikke bare bruge dem til at komme og referere en hel masse. Man skal tage

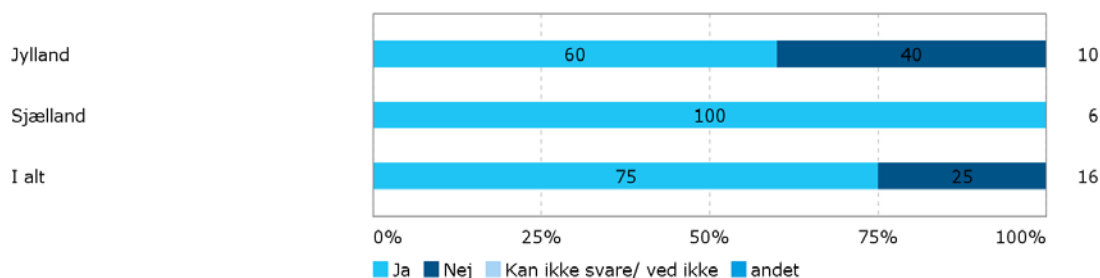
dem seriøst, få dem til at være med - til at udvikle og komme med idéer. Fordi; de gider ikke komme og bare høre. De vil gerne gøre en forskel.

Koordinatorerne så muligheder i følgegruppen i form af at de kunne virke som talerør og ambassadører for projektet ligesom de kunne fungere som kontaktpersoner til de institutioner og organisationer som koordinatorerne gerne ville arbejde med i forbindelse med projektet. Samtidig havde koordinatorerne en forestilling om at følgegruppen kunne virke som idémagere og sparringspartnere. Koordinatorerne så følgegruppemedlemmernes tid og ejerskab for projektet, som nogle af de væsentligste udfordringer.

5.5.3. Begrebet co-creation/samskabelse og følgegruppe

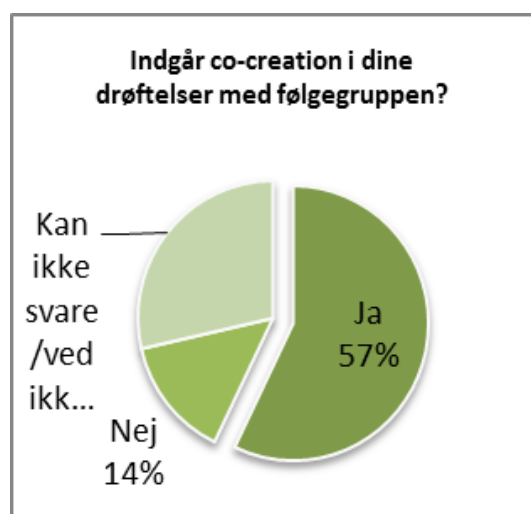
Det viste sig at de fleste (75 %) af alle koordinatorer kendte til begrebet co-creation eller samskabelse ved projektets start. 25 % gjorde ikke.

Spm.: Kender du begrebet co-creation eller samskabelse?

Det så ud til at det i Jyllandsklyngen var et mindre kendt begreb end i Sjællandsklyngen. 60 % af koordinatorerne fra Jyllandsklyngen kendte til begrebet og 40 % gjorde ikke. Alle (100 %) i Sjællandsklyngen kendte begrebet ved projektets start.

Figur 12: Indgår co-creation i din drøftelser med følgegruppen?

De koordinatore der havde svaret ja til at have en følgegruppe og til at kende begrebet co-creation/samskabelse blev spurgt om begrebet blev brugt i drøftelserne med følgegruppen. Hertil svarede godt halvdelen (57 %) ja, 29 % vidste det ikke eller kunne ikke svare og 14 % svarede nej. Så selvom mange kendte til begrebet er det ikke ensbetydende med at det blev anvendt sammen med følgegruppen.

5.6. Den Nationale Inspirationsgruppe

Den Nationale Inspirationsgruppe (NI) var fra projektets start tiltænkt en rolle som sparringspartner for projektledelsen og på sigt også for koordinatorene. Det vil sige at koordinatorene ikke på daværende tidspunkt havde mødt NI. Det afspejler sig også i koordinatorenes svar på deres kendskab til gruppen.

Figur 13: Kender du til den Nationale Inspirationsgruppe?

Det ses af figur 13 at knap 2/3 af koordinatorene (62 %) kendte til Den Nationale Inspirationsgruppe ved projektets start og godt 1/3 (38 %) ikke gjorde.

Figur 14: Har du været i kontakt med den Nationale Inspirationsgruppe?

Af figur 14 ses det at de fleste (90 %) af koordinatorene ikke havde været i kontakt med Den Nationale Inspirationsgruppe.

Mange havde kendskab til at gruppen fandtes, men der var ikke særlig mange der havde været i kontakt med den. NIs rolle fremstod uklar for koordinatorene og der var et ønske om at komme til at kende den bedre.

På spørgsmålet om hvad de kunne tænke sig at bruge NI til svarede koordinatorene:

GGK11: Klart til at få nogle idéer til hvad og hvor man kan sætte ind henne, hvilke områder man kunne sætte ind på - hvilke aktiviteter man kunne igangsætte i kommunen.

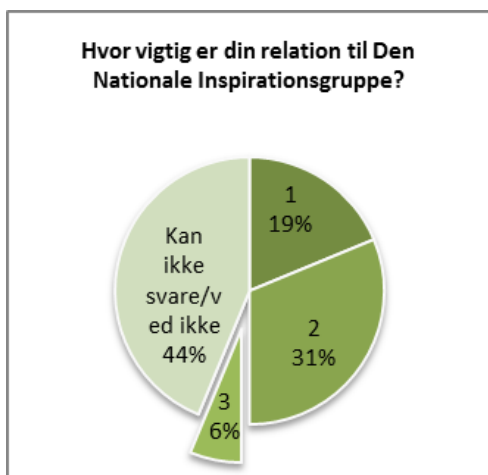
GGK2: At vi møder dem på nogle af vores internatmøder at vi kan trække viden fra dem helt konkret. Er der nogle undervisningsforløb, hvor man kan få nogle gode idéer?

GGK9: Har svært ved at forstå hvad de skal levere.

Jeg kunne tænke mig at man kunne ringe til dem og de kunne komme med noget konkret i forhold til projektet. Også at de er direkte tilgængelige for lærere. Det skal være beskrevet hvad de kan levere.

På baggrund af undersøgelsesresultaterne kan det klart anbefales at gøre det tydeligere for GGK hvad man ønsker de kan bruge den Nationale Inspirationsgruppe til.

Figur 15: Hvor vigtig er din relation til Den Nationale Inspirationsgruppe?

På spørgsmålet om hvor vigtig GGKs relation til NI var svarede halvdelen (50 %) af alle koordinatore i kategori 1 og 2, dvs de vurderede ikke deres relation til Den Nationale Inspirationsgruppe som vigtig.

44 % kunne ikke svare. 6 % af alle koordinatore svarede at den var vigtig (kategori 3).

6. Konklusion

6.1. Projektet hidtil

Kommunerne

Kommunerne havde forskellige begrundelser for at deltage i Projekt Grøn Generation. De fleste gjorde det for at styrke kommunens grønne/bæredygtige/økologiske image, andre gjorde det for at styrke området i uddannelsesmæssig sammenhæng. Dog var der det til fælles at kommunerne ønskede at styrke de nævnte områder. Der var således i høj grad tale om en intenderet og målrettet indsats at sige ja til at deltage i projektet.

Koordinatorerne

I årets undersøgelse deltog alle de koordinatore som på daværende tidspunkt var tilknyttet projektet. I alt var der tale om 16 koordinatore fra 8 kommuner. Der var således repræsentanter fra både Teknik og Miljø samt fra Børn og Unge. 5 af kommunerne var fra Jyllandsklyngen og 3 fra Sjællandsklyngen. Projektet var på daværende tidspunkt udfordret på at få tilsagn fra de sidste kommuner; især fra Sjællandsklyngen. Betragter man derfor projektet ud fra et netværksperspektiv kunne det se ud som om at Jyllandsklyngen var kommet hurtigere i gang.

De fleste af koordinatore havde selv valgt at deltage på nær nogle enkelte undtagelser, der var blevet udpeget til det af deres ledelse. Nogle koordinatore besad kombinationsstillinger og var således både ansat som folkeskolelærere og som eksempelvis naturvejledere. Andre havde alene tilknytning til deres forvaltning. De fleste koordinatore oplevede opbakning til deres arbejde som GGK fra forvaltning og politikere. Opfattelsen af koordinatorrollen samlede sig primært inden for tre områder: den koordinerende, den inspirerende og den formidlende.

De største udfordringer så ud til at være koordinatorenes tid til projektet, og hvordan de kunne få projektet implementeret i kommunerne. Der var stor forskel på hvor meget tid den enkelte koordinator havde til rådighed til projektet. Nogle koordinatore havde en del timer andre havde ikke. Koordinatorerne havde således meget forskellige vilkår for arbejdet med projektet.

Samarbejde

Koordinatorerne udtrykte et behov og ønske om at styrke arbejdet på tværs af de medvirkende forvaltninger. Nogle koordinatore udtrykte at de havde et samarbejde i forvejen, men at det langt fra var formaliseret. Der er meget der tyder på at projektet er kærkomment i den forstand at det kan være med til at bygge bro og skabe formaliserede samarbejder mellem forvaltninger der ikke i forvejen har tradition for at samarbejde.

GGK5: Jeg synes at GG har sat skub i nogle ting omkring samarbejde på tværs af forvaltningerne. Det åbner for nogle muligheder. Vi har fået det på dagsordenen.

De færreste koordinatorene havde været i kontakt med de andre koordinatorene udover kollegaen fra kommunen. Der kunne dog spores en svag tendens til at Jyllandsklyngen havde haft mere kontakt med koordinatorene fra deres klynge.

Relationen til koordinatorens øvrige kolleger viste sig at have betydning for de fleste i forhold til deres arbejde med projektet.

Følgegruppe

Nogle kommuner var i gang med at identificere en følgegruppe, andre var ikke. Jyllandsklyngens medlemmer var længst i planlægningen af følgegruppe. De færreste kommuner havde endnu etableret en følgegruppe, men der var flere der havde gjort sig overvejelser over, hvilken funktion den skulle have. De fleste GGK så muligheder i følgegruppen. Følgegruppen kunne virke som talerør og ambassadører for projektet ligesom medlemmerne kunne fungere som kontaktpersoner til de institutioner og organisationer, som koordinatorene gerne ville arbejde med i forbindelse med projektet. Samtidig havde koordinatorene en forestilling om at følgegruppen kunne virke som idémagere og sparringspartnere. De udfordringer de kunne forudse koncentrerede sig om følgegruppemedlemmernes tid og ejerskab til projektet. Af de koordinatorene der både havde en følgegruppe og kendte til begrebet co-creation/samskabelse var det godt halvdelen der brugte metoden sammen med følgegruppen. Så selvom mange kendte til begrebet var det ikke ensbetydende med at det blev anvendt sammen med følgegruppen.

Den Nationale Inspirationsgruppe

Mange koordinatorene havde kendskab til at Den Nationale Inspirationsgruppe fandtes, men der var ikke særlig mange der havde været i kontakt med den. Den Nationale Inspirationsgruppes rolle fremstod uklar for de fleste koordinatorene, og der var et ønske om at komme til at kende den bedre.

Projektets synlighed

På tidspunktet for undersøgelsen var det kun et fåtal af kommuner der havde projektet på kommunens hjemmeside. Langt størsteparten af GGK mente at de ville udarbejde en model for Grøn Generation på et tidspunkt, og at den ville komme på kommunens hjemmeside.

UBU-aktiviteter

De fleste kommuner havde i forvejen UBU-relaterede aktiviteter. Det kunne se ud som om at disse med fordel kunne organiseres og struktureres anderledes med fokus på mere koordinering mellem de to typer af forvaltninger.

Det var ikke alle koordinatorene, som var klar over hvilke lokale initiativer der blev inddraget i science-undervisningen.

Koordinatorene mente at der var potentiale i at inddrage science-undervisning til fremme af bæredygtig udvikling, men de mente også at det ikke alene var science der skulle løfte den opgave. Science fortolket som den naturvidenskabelige dimension kunne være med til at legitimere

bæredygtighedsdagsordenen, men det ville blive for ensidigt kun at fokusere på den naturvidenskabelige dimension i bæredygtighedsdebatten.

UBU-strategi

Da undersøgelsen blev foretaget i marts 2014 var projektet endnu meget nyt for de fleste. De færreste kommuner havde derfor en UBU-strategi på daværende tidspunkt. De fleste forventede at få det og udtrykte dermed optimisme omkring projektet. Mange af de der mente at have en UBU-strategi i kommunen kunne ikke svare på om den var politisk forankret.

6.2. Anbefalinger til projektets videre forløb

På baggrund af resultaterne fra årets undersøgelse, kan det anbefales at gøre projektet mere håndgribeligt for koordinatorene. Det kunne gøres ved at give enkelte konkrete eksempler på, hvordan man kunne gribe projektet an. Der er potentiale i at benytte sig af Den Nationale Inspirationsgruppe til bibringe projektet og koordinatorene inspiration.

En udbygget erfaringsdeling mellem kommunerne er anbefalelsesværdig. Nogle kommuner har erfaringer fra andre projekter eller aktiviteter, som kan bringes i spil. Idéen med klynger ser ud til at være befordrende for erfaringsdelingen mellem koordinatorene, og det er essentielt at disse netværk kommer i stand. Det bør der være særligt fokus på. Der kan eventuelt gives ekstra tid til klyngerne på internater og fællesmøder.

Det kan ligeledes anbefales at bruge tid på begrebet co-creation/samskabelse. Det kan eksempelvis gøres ved at give koordinatorene konkrete værktøjer til at komme i gang med at bruge begrebet samt eksempler på hvordan det kan benyttes.

Det er fortsat vigtigt at være tydelig omkring fordelene ved en følgegruppe, og at det ikke nødvendigvis behøver at hedde *følgegruppe*. Erfaringsdeling blandt koordinatorene omkring etablering og brug af følgegruppe vil også her være gavnlig for koordinatorene.

Samarbejdet mellem forvaltningerne er essentielt i projektet og der bør være fokus på hvordan det gribes an i den enkelte kommune. Det er et tydeligt ønske blandt koordinatorene at samarbejdet udbygges, og det bør der være fokus på at det gør. Det vil sandsynligvis kunne skabe synergi-effekter blandt andet i forhold til de UBU-aktiviteter, der allerede eksisterer i kommunerne.

Selvom projektet fokuserer på *science* bør der være opmærksomhed på at bæredygtighed ikke kun omhandler denne dimension. Bæredygtighed er andet og mere end science. Det kan risikere at skabe unødigt modstand hvis bæredygtighed ensidigt bliver knyttet til science.

Referencer:

Sølberg, Jan. Sciencekommuner. Evaluering af Science-kommuneprojektet 2008-2009. Danmarks Pædagogiske Universitetsskole. Aarhus Universitet. Rapport.

Sciencekommuner – uddannelse skaber vækst. Erfaringer og gode råd fra projekt Science-kommuner 2008-11. Lundbeckfonden. Ministeriet for Børn og undervisning. Dansk Naturvidenskabsformidling. Pjece.

Bilag: Oversigt over kommunernes eksisterende og planlagte UBU-aktiviteter

Kommune	Eksisterende UBU-aktivitet	Afvikles	Planer om fremtidige UBU-aktiviteter.
Fredericia	Har hidtil haft nogle projekter - fx den her naturvidenskabsfestival, har vi kørt nogen gange. Det er i uge 37. Og så har vi haft nogen projektting: fx klimatopmøde for de større klasser for nogle år siden. Der er i hvertfald en gang om året en større aktivitet i det område.	uge 37	Der bliver formentlig også planlagt flere ting fremover. Vi sigter nu mod det der naturfagsfestival her i efteråret. Og så er vi ved at planlægge alle de elementer vi skal have med i det her UBU-lag vi laver.
Fredericia	I forbindelse med vores naturvidenskabsfestivalsuge. Der har vi sat UBU på dagsordenen hvor vi siger vi skal prøve at vise de unge mennesker hvordan man kan arbejde med bæredygtig udvikling	uge 39	Fokus på UBU i forbindelse med Danmarks Naturfredningsforenings affaldsindsamlingsuge.
Horsens	Tilbud til skolerne: Miljøministeriet har: Ren uge. Vi har 5 fordi der er så mange der melder sig til.	fra uge 36-40	Vi vil gerne have erhvervsuddannelserne ind så det bliver en del af deres faste undervisning.
Hvidovre	Klimakonkurrence - eleverne arbejder med det i 3-4 uger og derefter er der en finaledag.	I efteråret - uge 39	Udover klimakonkurrencen har kommunen et sciencetalenthold som sammen med gymnasiet skal til Island og se på vulkaner. Så har vi det der sciencetalenthold der arbejder med UBU i forhold til bioteknologi - se om man kan lave bioteknologisk løsninger på madudfordringen. Så har vi et rigtig godt samarbejde med spildevandscenteret -og forskellige andre eksempler.

Kolding	Ikke helt fast. Det er mere eller mindre ved at blive en fast ting. Vi har i virkeligheden mange aktiviteter. Fra der hvor jeg sidder der har vi nogen helt brede aktiviteter. Fx havde vi en energy-day - altså noget hvor vi laver noget klimafestival eller noget bæredygtighedsfestival centrale steder i byen og det er ved at være årligt tilbagevendende at vi laver den slags aktiviteter. Vi har jo masser hvor vi sådan er ude i landsbyer hvor vi laver en masse ting i forhold til klimaadfærd hos borgere ude i lokalområder. Så har vi jo som sagt de her grønne institutioner hvor man ude i daginstitutionerne har forskellige aktiviteter. Det er jo ikke sådan nødvendigvis en UBU-aktivitet. Der kan de jo selv lave nogle aktiviteter. Men de forpligter sig ihvertfald til at lave nogle aktiviteter hvert år. Vi har også grønne butikker hvor vi laver noget event hvert år med henblik på at borgerne lærer de grønne butikker bedre at kende.	Det er noget mere eller mindre fast tilbagevendende	Fortsætter og er mere eller mindre fast tilbagevendende.
Kolding			Jeg kunne godt tænke mig det blev eventbaseret så der kom fokus på det - der er mulighed for at sætte det i søen dels omkring naturvidenskabsfestival osv. De temaer der ligger der er så åbne at det vil være oplagt at putte et overordnet tema ind.
Lejre	Vi har arbejdet nogle år med et projekt der hedder den økologiske kommune. Og vi lægger den her indsats oveni det vi allerede gør. Og der har været en række kursustilbud til lærerne, som skal inspirere dem til undervisningen. Og vi har et netværk inden for dagtilbudsområdet som også arbejder med det naturpædagogiske, og alt det her med dyrkning i børnehaven er også noget der fylder noget. Vi er lige begyndt at have børnehavehøns. Der er fem børnehaver der som forsøg får høns her, med henblik på at udbrede det koncept til andre også.		Den økologiske kommune, med en række aktiviteter, fortsætter.
Næstved	Den kunne kobles sammen til årets klimafestival der ligger i september. Alternativt kan det være vi prøve at gøre noget sammen med en kollega der eri gang med et innovationsprojekt der ligger i oktober måned.	september	
Randers			Det kan godt være vi får det. Events på gymnasier - tøjbyttedage. I vores organisering ligger at vi skal have følgegruppen i spil først.

<p>Sønderborg</p>	<p>Ikke formuleret som UBU. Men House of science har en hel masse forskellige understøttende aktiviteter. Fx Forskningens døgn, som er 3 døgn hvor jeg har fået 12-13 fantastiske foredragsholdere til byen. Og der er et af dem der handler om genbrug af vindmølevinger og der er et af dem der handler om forbrug af vandressourcer, og der er et af dem der handler om klimaforandringerne. Så der er en tredjedel af de her foredrag - næ der er flere endnu for der er også et der handler om energispild fra huse - så en tredjedel af de her foredrag er møntet mod direkte UBU-relaterede emner. Det bliver House of Science der betaler for det.</p>	<p>24. - 26. april 2014</p>	<p>Vi har med teknik og miljøforvaltningen aftalt at der skal ske noget i efteråret 2014 som hedder Den Blå Fisk. Der blandt andet skal handle om at kommunens spildevand nu er delt op i husholdningsspildevand og i overfladevand. Og det vil sige al den aktivitet der sker - ikke inde i husene - den ryger direkte ud i miljøet, og det vil man aktivere skolebørnene til at gøre forældrene opmærksomme på. I Oktober, cirka, det skal lige aftales i vores følgegruppe. Men det er noget vi skal have aftalt i vores følgegruppe. Det er direkte foranlediget af Grøn Generation.</p>
--------------------------	--	-----------------------------	--